B. Mussolini'nin nutkundan 4 saat sonra Londradaki İtalyanların tevkifine başlandı

AKŞAM

Norveç Kralı, tahribata mâni olmak için ateşi kesmeğe karar verdi

Sene 22 — No. 7773 — Fiati her yerde 5 kuruş

SALI 11 Haziran 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

İtalya, dün akşam Ingiltere ve Fransaya harp ilân etti

Gece yarısından itibaren muhasamat başladı

B. Mussolini bir nutuk söyliyerek kararını halka bildirdi, Romada büyük tezahürat yapıldı

Roma 10 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor: İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano, bugün saat 16 buçukta Chigi sarayında, Fransa büyük elçisini kabul ederek kendisine aşağıdaki deklarasyonu yapmıştır: «Majeste kral ve imparator beyan eder ki İtalya, yarın, 11 haziran dan itibaren, kendisini Fransa ile harp halinde telâkki eyler.»

Kont Ciano, saat 16,45 de İngiltere büyük elçisini davet eylemiş ve İngiltere büyük elçisine de ayni mealde beyanatta bulunmuştur.

Roma 10 — Mussolini bugün Venedik sarayı önünde toplanan halka hitaben söylediği nutukta İtalyanın İngiltere ve Fransaya harp ilân ettiğini bildirmiştir. Bu haber şiddetle alkışlanmış ve büyük tezahürat yapılmıştır. Halk kralın sarayı önüne giderek burada da tezahüratta bulunmuştur.

Mussolininin hitabesi

Roma 10 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor: Duçe bugün tam saat 18 de Venedik sarayının balkonunda göründü ve meydan üzerinde ve bütün sokaklarda toplanmış olan muazzam insan kütlelerinin mutantan tezahüratile karşılandı. Duçe sözlerine şu suretle başladı:

Kara, deniz ve hava muharipleri, inkılâbın ve lejyonun kara gömleklileri, İtalyanın, imparatorluğun ve Arnavutluk kraliyetinin kadın ve erkekleri! Mukadderatın tesbit etmiş olduğu saat, vatanımızın semalarında çalıyor. Cerhi imkânsız kararların saatidir. İlânı harp tebliğimiz İngiltere ve Fransa büyük elçilerine verilmiş bulunuyor. İtalya milletinin çok zaman mevcudiyetini tehdit etmiş ve her zaman ilerlemesine mani olmuş olan plütokratik ve reaksiyoner garp demokrasilerine karşı harbe giriyoruz.

Yepyeni tarihin hâdiseleri şu kelimelerle hulâsa edilebilir:

Yarım vaidler, daima tehditler, şantajlar ve nihayet bu mekruh müessesenin tetevvücü olarak da 52 devletin sosyeter merkezi.

Vicdanımız tamamen müsterihtir. Sizinle birlikte bütün dünya şahittir ki Litorio İtalyası Avrupayı altüst eden fırtınadan içtinap ettirmek için beşerî olarak mümkün olan her şeyi yapmıştır. Fakat hepsi boşa gitmiştir. Muahedeleri milletler mevcudiyetinin hayatı icabatına uydurmak için bu muahedeleri tadil etmek ve bunları ebedî olarak dokunulmaz bir şey telâkki etmemek kâfi idi. Kabul edenlerin hepsi için bilhassa intihar demek olduğu sabit olan garantiler politikasında ısrar etmemek kâfi idi. Führerin, Polonya muharebesi nihayet bulduğu zaman geçen teşrinievvelde yaptığı teklifleri reddetmemek kâfi idi.

Bugün harbin bütün tehlike ve fedakârlıklarını karşılamaya karar verdik. Bir millet taahhüdatını mukaddes telâkki etmez ve tahribin seyrini kararlaştıran ulvî imtihanlardan kaçınacak olursa o millet hakikaten büyük bir millet olamaz.

Kara hudutlarımızın meselesini halletiktikten sonra, deniz hudutlarımızın meselesini müdafaa için silâha sarılıyoruz. Bi-

Devamı 4 üncü sahifede

Fransız Nezaretleri ve borsa Paristen başka yere nakledildiler

Bazı Alman kıtaları birkaç noktada Seine nehrini geçtiler harp devam ediyor

Paris 10 (A.A.) — Havas bildiriyor: Başkumandanlığın talebi üzerine, nezaretler, alınan tedbirler mucibince, taşraya taşınmıştır. B. Reynaud ordular mıntakasına gitmiştir. Kıymetler borsası da muvakkaten taşraya naklolunmuştur. 11 Haziran dan itibaren kapalı kalacak olan borsa, pek yakında yeniden açılacaktır.

Paris 10 — Harp bütün şiddetile devam ediyor. Alman hücumu, Amiensden Rouen'e ve Vernon'a giden yollar arasındaki tazyikini aşağı Seine'e kadar fazlalaştırmıştır. Fransız kıtaları Alman ileri hareketlerini şiddetli mukabil hücumlarla tutmaktadırlar.

Bazı Alman kıtaları birkaç noktada Seine nehrini geçmişlerdir. Harp devam ediyor.

İngiliz resmî mahafilinin mütalâası

Londra 10 (A.A.) — Londranın resmî mahafilinde, garpte cereyan eden muharebe hakkında mübalâğalı bir nikbinlik göstermekten imtina edilmesinin doğru olacağı kanaati mevcuttur. Vaziyetin müşkülâtının gittikçe artmakta olduğu söyleniliyor. Harp hattının solunda, İngiliz kıtaatı, Fransız kıtaatı ile yan yana, muharebenin en çetin harbini teşkil eden bir mücadeleye girişmişlerdir.

Alman taarruzunun Rouen, Soisson ve Rethel bölgelerine doğru üç mühim hamleden müteşekkil bulunduğu kaydedilmektedir. Almanların Seine nehrine kadar vasıl olmaları dolayısile Rouene doğru olan hamlenin en mühim teşebbüsü teşkil ettiği anlaşılıyor.

Bu bölgeye girmiş olan Alman tanklarının, piyade ile takviye edilmiş olduklarına dair, bugüne kadar bir sarahat yoktur.

Rhin üzerinde topçunun faal olması, bir Alman taarruzunun mukaddimesi olabilir. Almanların İsviçreyi istilâ etmeleri, her zaman ihtimal dahilinde görülmüştür. İsviçrenin almış olduğu tedbirler de Londrada kaydedilmektedir.

(Devamı 5 nci sahifede)

Fransız Başvekili "Fransa ölemez„ diyor

Başvekil, İtalyanın harp ilân etmesi üzerine radyoda bir nutuk söyledi

Paris 10 (A.A.) — B. Reynaud, bu akşam Fransız radyoları ile aşağıdaki nutku söylemiştir:

«Tarihin en büyük meydan muharebesinin altıncı günündeyiz. Ordularımız, bir tek müstahkem noktayı, düşmana büyük zayiat verdirmeden terketmemişlerdir.

İşte, Mussolini bize harp ilân etmek için, yaralı fakat şeci ve sadık Fransanın kendi istiklâli ve bütün dünyanın istiklâli için Alman hegemonyasına karşı çarpıştığı bu dakikayı seçmiştir. Biliyorsunuz ki, birçok defa, gerek ben gerek selefim, İtalya ile aramızda müzakere ile halledilemiyecek muallâkta hiçbir mesele bulunmadığını beyan ettik. Dünyanın en büyük manevî otoriteleri Papa ve Roosevelt, bütün hristiyan ideallerine ve insanlık tesanüdüne muhalif bulunan bu harbe mani olmak için birçok defa fakat beyhude yere teşebbüs etmişlerdir.

Mussolini, kan akmasına karar vermiştir. Bu harp ilânının bahanesi nedir? Büyük elçimiz François Poncet, Cianoya bu suali sorduğu zaman, Ciano Mussolininin ancak Hitlere karşı aldığı taahhütleri ifa etmekte bulunduğu cevabını vermiştir. Muhasamat, bu gece yarısı başlayacaktır. Müttefikler, Akdenizde, hatta diğer yerlerden daha ziyade, kuvvetlidirler. Fransa, bu harbe açık bir vicdanla girmektedir. Fransa ölemez.»

Dikkatler:

Istihfaf reva mıdır?

«İstihlâk kooperatifleri için Milletler Cemiyetinden mütehassıs getiriyoruz. Milletler Cemiyeti hangi işi ıslah etti ki bunu etsin!»

Üstad Ahmed İhsan Tokgöz'ün bu paradoksu, mebusları güldürdüğü gibi halkımızı da tebessüm ettirecek. Fakat bunun ancak mizah mevzuu olduğunu kabul etmeli. Milletler Cemiyetinin — istilâya uğrıyan birçok devletler gibi — harpculara mağlûp oluşu onun yüksek idealinin iflâs ettiğine mi delildir? İstihfaf reva mıdır?

1871 mağlûbiyetinden sonra Fransızlar ve 1918 den sonra da Almanlar yılmıyarak nasıl harbe yeniden savaştılarsa, 1939 - 1940 mağlûbiyetinden sonra da, Milletler Cemiyeti ideali, ayni surette yılmıyarak, insanlar arasında sulh, emniyet, refah ve iz'anı tahakkuk ve idameye savaşacaktır.

Bundan biraz şüphe etmek, beşeriyetten ümidi kesmekle müsavidir. Bugün garp cephesini kavuran cinnet havasının insan medeniyetine ebediyen hâkim olacağına mı ihtimal veriliyor? Kabil midir bu?

Son dakika

Ulus'un mühim bir makalesi

Biz kimseye meydan okumuyoruz, fakat hiç kimse de Türkiyenin mevcudiyetini küçükseyemez

Bu harp uzun sürecektir ve daha bir sürü ihtilâtlar vukua gelecektir. Harp inkişaf ettikçe Türkiyenin vazifesi, ehemmiyeti, kuvveti artacaktır

Ankara 11 (Telefonla) — Ulus gazetesi «Kiyaset ve kuvvetimize itimad» serlevhasile ve Falih Rıfkı Atay imzasile yazdığı bir makalede ezcümle diyor ki:

«Bizim bir milli politikamız vardır ki, eskidenberi yurd emniyet ve istiklâlinin müdafaa zaruretlerinden doğmuştur. Kimsenin toprağını ve hakkını istemiyoruz. Ve hiç bir tehdid ve tehlike karşısında, toprak hakkımızın zerresinden fedakârlık etmeyiz. Kuvayi milliye mucizesi bu azmin eseri idi. Milli hürriyeti bu siyasetle kurtardık, milli devleti bu siyasetle kurduk, bugünkü milli kudret ve beynelmilel itibarımızı bu siyasete borçluyuz.

Diğer huzur âmili, Türk ordusunun milli vazife icaplarını her zamandan daha iyi başarabilecek kuvvet ve kabiliyette olmasıdır.

Şunu haber verelim ki, ordumuz, geçen eylûldenberi bir saniye vakit kaybetmeksizin en yeni silâhlar ve müdafaa tertipleriyle kuvvet ve kabiliyetini arttırmıştır. Öyle denilebilir ki, memleketin coğrafi şartları ve tabii imkânlarile birleşen müdafaa vasıtalarımız, yeni Türkiyeye Avrupanın büyük bir devleti ehemmiyetini kazandırmıştır. Bu şart ve maddi imkânlara, bir de, son Fransız mukavemetinde gördüğümüz üzere, tesiri asla onlardan az olmayan manevi âmili, Türk askerinin en eski çağlardan son istiklâl mücadelesine kadar kendini isbat eden cesaret, iman ve kahramanlığı da ilâve edelim. Ne için rahat olmalıyız? Çünkü siyaset ve kuvvetimize güveniyoruz. Rahatsız olanlar ya gaflet içindedirler; yahud her zaman olduğu gibi korkaktırlar; veya milletin cesaret ve imanını zaafa uğratmak için meçhul efendilerinden vazife almışlardır.

Bir gün harp etmeğe mecbur olacak mıyız, olmıyacak mıyız? Hemen bir kelime ile haber verelim ki, harbi ne arıyacağız, ne de yapmak lâzım geldiği zaman onu Türk milletinin bütün kudretile karşılamakta bir an tereddüt edeceğiz. Düsturumuz, geçenlerde tekrar ettiğimiz gibi şu olmalıdır: «Sulh hali ebediyen devam edecekmiş gibi çalışmak, yarın harp edecekmişiz gibi maddeten, manen hazır olmak.»

Türk milletine lâf yılgınlığı altında bazı memleketlerin yaptığı ve mukadder akıbete uğradığı gibi yol şaşırtacaklarını zannedenler hata etmektedirler. Çünkü bu yol, bir kazanç menfaatinin spekülâsyoncu hesaplarile aranmış değildir. Bu yol, Türk milli müdafaasının tabii ve zaruri icaplarile tayin ve tesbit edilmiştir.

Siyaset ve kuvvetin en büyük mesnedi vahdettir. Bizler bu vahdeti polis inzibatile değil siyaset ve kuvvetimize olan millî itimad ile temin etmişizdir. Bu teminat ise ne bugün kıymetinden birşey kaybetmiştir; ne de yarın edecektir. Hiç kimseye hürriyeti bağışlanmaz, hüriyet ancak onun uğurunda her an yapılmasına karar verilen fedakârlıkların mükâfatı olarak devam eder. Bir memleketi hücum ve tecavüzden, o memleket içinde yaşayanların hududsuz ve tereddütsüz müdafaa ve mücadele kararı masun bulundurabilir. Biz o karara sahibiz. Onun için bu memleket hakkında herhangi tecavüz niyeti besliyenler, nasıl kanlı ve müthiş bir macera ile karşılanacaklarını bilmektedirler.

Siyaset ve kuvvetiniz hakkında sizi şüpheye düşürecek bütün telkinlerin ancak, esasen bütün tecrübelerde milleti yalnız bırakmış olanların korkaklığından, yahud, esasen hiç bir zaman doğru düşünememiş olanların akıllarından, veya esasen her vakit bir efendiye kulluğu âdet edinmiş olanların ahlâk zaafından geldiğine şüphe etmeyiniz. Tarlalarınızda, masanızın başında, dükkânınızda, fabrikanızda rahat çalışınız. Ve bir gün vazifeye çağrılırsanız bunun, size, hürriyetiniz, şerefiniz ve yurdunuz için mukaddes fedakârlık saatini haber vermiş olacağını hatırınızda tutunuz.

Biz kimseye meydan okumuyoruz. Fakat hiç kimse de Türkiyenin mevcudiyetini küçükseyemez. Bu harp, uzun sürecektir ve daha bir sürü ihtilâtlar vukua gelecektir. Harp inkişaf ettikçe Türkiyenin vazifesi, ehemmiyeti ve kuvveti artacaktır. Korkak, bedbin veya kötücüllerin hükümlerini gülümsiyerek reddediniz.

İspanyanın vaziyetinde tebeddül yok

Madrid 11 — İtalyanın harbe girmesile İspanyanın vaziyetinde hiç bir tebeddül olmadığını dün gece Madridin resmî mahafilinde beyan edilmiştir.

Fransanın şimalindeki harekât sahasını ve Alman taarruz istikametlerini gösterir harita

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Dört milyon insanın iştirak ettiği harp

Tarihin en büyük muharebesine ait heyecanlı tafsilât

Paris 10 (A.A.) — «Fransa harbi», 400 kilometrelik bir cephe üzerinde cereyan etmektedir. Bu muharebeye 100 Alman fırkasının iştirak ettiği bildiriliyor. Bütün askeri sınıflar, harbe iştirak etmektedir. Bu harbin yer yüzünde vukua gelmiş olan muharebelerin en büyüğü olduğu muhakkaktır. Bundan başka şimdiye kadar bu kadar şiddetli, bu kadar çeşidli ve bu kadar karışık bir harp görülmemiştir.

Pazar sabahı, 4 milyondan fazla insan çarpışmağa başlamıştır. Müstevli taarruz etmektedir. Müttefikler, mukavemet etmekte ve mukabil taarruza geçmektedir. Modern muharebe ile klâsik muharebe, aynı zamanda yapılmaktadır. 7,5 luk binlerce top, muharebelere iştirak ediyor. Harbin devamı esnasında tayyareler, biribirini takip eden dalgalar halinde cephe gerisinde uçmakta ve mutaarrız kıtaat ile tank kollarını imha ve tahrip etmektedir.

Bu harp, bütün şiddetiyle yapılmakta olan modern harptır. İnsanların canavarca boğuşmakta oldukları sırada güzel bir güneş, şuaatı ile Fransanın tarlalarını ve ormanlarını ışıklara garkediyor. Bu harp, modern ve ayni zamanda topyekûn harptır. Alman hatlarının gerisinde birçok yangınlar çıkmıştır. Bu sefer, geçen hafta olduğu gibi siperler kazılmış değildir. Mukavemet mevzileri dağınıktır ve belirsiz bir hale sokulmuştur.

Geceler, berrak ve aydınlıktır ve Alman istihkâm kıtaatının nehirlerde yapmakta olduğu işler keşif tayyarelerinin nazarından kaçmamaktadır. Bu tayyarelerin bombaları alelâcele inşa edilmiş olan ahşap köprüleri tahrip etmektedir. Fecir vakti, âdeta birer devi andıran tanklar, ortaya çıkıyor ve toplar, derhal mevcudiyetlerini hissettiriyor.

Bu harbin diğer bir manzarası da yedi buçukluk topların tanklara karşı mütemadi ve müessir surette kullanılmasıdır. Tanklara karşı kullanılmağa mahsus 24 milimetrelik toplar işe yaramamış ve yedi buçukluk toplar muvaffak olmuştur. Şimdi yedi buçukluk top, bu seyyar cephede çok geniş mikyasta kullanılmaktadır.

Bu suretle 200 kilometreden daha uzun olan bir cephede her çiftlik küçük bir kaledir ve baltalıklarla ormanlar tuzaklarla doludur.

Modern harp: Silâhlı dört milyon insan, binlerce tayyare, yüz binlerce otomatik silâh, toplar, tanklar... Modern ordular, kullanmakta oldukları muazzam insan kitleleri derecesinde malzeme istihlâk etmektedirler. Bu çelik tufanı altında insanlar, muntazaman toplarla endaht yapıyorlar ve tasavvuru gayri kabil olan bu hercümerce bir nizam veriyorlar.

Mecliste

Dört lâyihanın birinci müzakeresi yapıldı, bir kanun da tasdik edildi

Ankara 10 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün B. Refet Canıtezin başkanlığında toplanarak, Türkiye - Suriye dostluk ve iyi komşuluk muahedesile merbutu protokolların, Türkiye - İsveç kliring anlaşmasının bazı hükümlerinin tadiline aid noktaların tasdikleri hakkındaki kanun lâyihalarile devlet memurları aylıklarının tevhid ve taadülüne aid kanuna bağlı bir numaralı cetvelin Maliye ve Adliye Vekâletlerine aid kısımlarında değişiklikler yapılmasına, ordu subayları heyetine mahsus kanunun dördüncü maddesinin tadiline aid kanun lâyihalarının birinci müzakerelerini yapmıştır.

Meclis, bugünkü içtimaında Türkiye - İsveç ticaret ve tediye anlaşmalarile merbutatının tasdikine aid kanun lâyihasını da ikinci müzakeresini yaparak tasdik eylemiştir.

Meclis çarşamba günü toplanacaktır.

Avam kamarasının gizli celsesi başka güne tehir edildi

Londra 10 (A.A.) — İngiliz Başvekâleti, neşrettiği bir tebliğle, Avam kamarasının yarın akdedeceği gizli celsenin başka bir zamana tehir edilmiş olduğunu teyid eylemiştir.

Sovyet Rusya - İtalya

İki tarafın sefirleri vazifeleri başına hareket ettiler

Moskova 10 (A.A.) — Havas ajansından: Sovyet Rusyadaki İtalyan sefiri B. Rosso, Romadan Moskovaya hareket etmiştir. Sovyet Rusyanın Roma sefiri B. Gorelkine de Romaya gitmek üzere Moskovadan ayrılmıştır. Her iki sefir derhal vazifelerine başlayacaklardır.

Londra 10 — Sovyet Rusyanın Roma sefiri Gorelkine Moskovadan Romaya hareket etmiştir. Sefir evvelce Romaya gitmiş, fakat Finlândiya harbi esnasında Sovyetler aleyhinde yapılan nümayişler üzerine itimadnamesini vermeden Moskovaya dönmüştü. Bunun üzerine İtalyanın Moskova sefiri de bilâmüddet mezuniyetle Moskovadan Romaya hareket etmişti.

Avrupadan Amerikaya dönenler

Nevyork 10 (A.A.) — President Roosevelt ismindeki Amerikan transatlantik vapuru Avrupadan memleketlerine dönen takriben 700 yolcu ile buraya gelmiştir.

Rhin sahilinde topçu düellosu

Uzun müddet ateş edildi, vaziyette değişiklik yok

Bal 10 — Dün gece saat üçte Rhin nehri sahilinde, şimdiye kadar görülmemiş derecede şiddetli bir topçu düellosu olmuştur. Top ateşi bir çeyrek saat kadar sürmüştür. Üç çeyrek saatlik fasıladan sonra ateş yeniden başlanmıştır. Fransız ağır topları şiddetle ateş etmişlerdir. Bal ve hududa yakın diğer İsviçre şehirleri halkı balkonlara ve damlara çıkarak toplar atılırken çıkan şimşek gibi ışıkları seyretmişlerdir. Top sesinden binalar mütemadiyen sarsılmıştır. Toplar istihkâmları ve şimendifer hatlarını dövmüşlerdir.

Paris 10 — Başkumandan general Weygand dünkü emri yevmîsinde «Harp yarın İsviçre hududuna kadar olan cepheye de sirayet edecek» diyordu. Bu sözler doğru çıkmıştır. Dün gece Rhin sahillerinde iki tarafın istihkâmları tahrip ateşi açmışlardır. Ateş uzunca bir müddet sürmüştür. Maamafih burada yeni bir hâdise yoktur.

İrlandanın tedbirleri

Londra 10 (A.A.) — Clare kontluğunda kâin Ennide bir nutuk irad eden serbes Irlanda hükûmeti reisi de Valera halkı derhal müdafaa kuvvetlerine gönüllü yazılmağa davet etmiştir. De Valera demiştir ki:

«Harbin fecayiine katlanmamak arzusunda olduğumuz için müstevlinin buraya asker çıkarmak hususunda yapacağı her türlü teşebbüsün kendisine pahalıya mal olacağını daha şimdiden ilân etmeliyiz.»

Sofyada bir futbol maçı

Sofya 10 — Sofyada Bulgar ve Slovakya millî futbol takımlarının karşılaşması, Slovakya takımının bir sayıya karşı dört sayı ile galip gelmesile neticelenmiştir.

Amerika Cümhur Reisinin nutku

"Hançeri tutan el, bu hançeri komşusunun sırtına saplamıştır,,

"Amerikanın sempatisi cebir ve şiddet ve kin ilâhlarına karşı çarpışmalarda kanını döken milletlere gitmektedir. Yardımlarımızı çabuklaştıracağız,,

Charlottesville (Virginia) 10 (A.A.) — B. Roosevelt, bu akşam burada bir nutuk söylemiş ve demiştir ki:

«Amerika Birleşik devletleri halkı ve hükûmeti, halen Avrupada vakurane hüküm süren muhasamata girmek hakkında İtalyan hükûmetinin kararını fevkalâde bir kederle haber almıştır.

Amerika cümhuriyetlerinin sempatisi, cebir ve şiddet ve kin ilâhlarına karşı çarpışmalarda kanını döken milletlere gitmektedir.

Amerika Birleşik devletleri, ayni zamanda iki birbirinden ayrı yol takib edecektir: Kuvvete karşı koyanları gelirlerimizden istifade ettireceğiz ve ayni zamanda bu gelirleri inkişaf ettirecek ve bunların istimalini çabuklaştıracağız. Tâ ki Amerikalarda gizler mücehhez bir hale gelmiye ve her türlü gayri memul şeraite karşı koymağa hazır olalım.

(Devamı 5 nci sahifede)

İngiliz tayyareleri 150 Alman tankı tahrip etti

Londra 11 — İngiliz bombardıman tayyareleri, dün Alman zırhlı fırkalarına yaptıkları taarruzlar neticesinde 150 tank tahrip eylemişler, Aşağı Seine'de ilerileyen düşman zırhlı fırkalarını da muvaffakıyetle bombardıman eylemişlerdir.

Harp tebliğleri

Harp şiddetle devam ediyor. Alman tebliği ileri hareketleri bildiriyor

Paris 10 (A.A.) — 10 haziran sabah tebliği: Denizden Argonne'a kadar harp gitgide şiddet peyda etmek suretile devam etmektedir.

Paris 10 (A.A.) — Fransız akşam tebliği: Denizden Oise'a kadar düşman, Amiens'den Rouen'e ve Amiens'den Vernona giden yollar arasında, tazyikini, bazı noktalarda aşağı Seine'e kadar fazlalaştırmıştır. Bu bazı noktalarda, bazı unsurlar nehri geçmiştir. Düşman her yerde, şiddetli mukabil hücumlarla tutulmuştur.

Amiens - Vernon yolu ile aşağı Oise'a kadar, düşman piyadesi daha az tesirli olmuştur. Düşman, bilhassa hava kuvvetleri ile, gerilere mükerrer bombardımanlar yaparak, cüzütamlarımızın hareketlerini işkâl etmeyi araştırmıştır.

Oise'in şarkında, dün öğleden sonra Soissons mıntakasından ileri çıkmış olan düşman kolları, bu sabah Ourcquen La Fertemilon Lafere'den Tardinois'ya kadar hücumlarına yeniden başlamıştır. Diğer cüzütamlar, ayni zamanda, Veise vadisinden Fismes istikametinde hücum etmişlerdir.

Champangne'de düşman, şafakla beraber, tank müfrezeleri ve bombardıman tayyare filoları himayesinde, yeni fırkalarla Rethelin her iki tarafından taarruzuna yeniden başlamıştır. Düşman bütün gayretlerine rağmen, ancak, Retornes'e kadar iterek vücuda getirdiği köprü başını genişletmeğe muvaffak olmuştur.

Aisne'in şarkında, Attignies'de düşman, hücumlarını, Beaumont'a Meuse'e kadar Argonne'un şimalindeki bütün geçitlere teşmil etmiştir.

Her yerde kıtalarımız, düşmana göğüs germiş ve adım adım müdafaa ederek ve mukabil hücumlarda bulunarak düşmana en enerjik mukavemette bulunmuştur.

Cephede ve gerilerde, birçok keşif uçuşları yapılmıştır. Bilhassa Namur ve Donauchingen üzerlerinde uçulmuştur. Hava kuvvetlerimiz, Forges - les - Eauxda, Soisson'da ve Pontavert'de düşman kafilelerini bombardıman etmiştir.

Avcı hava kuvvetlerimiz, setir vazifeleri esnasında, mühim zaferler kazanmıştır. Binbaşı Hibandet kumandasındaki bir avcı grupu bir çıkışta 12 düşman tayyaresi düşürerek temayüz etmiştir. Bu çarpışmalara iştirak eden tayyarelerimizin hepsi, üzerlerinde bir tek kurşun izi olmaksızın dönmüşlerdir.

Führerin umumî karargâhı: 10 (A.A.) — Alman genel kurmayı tebliğ ediyor: Takriben 350 kilometre genişliğindeki saha üzerinde aşağı Seine, Marne ve Champagne havalisi istikametindeki Alman harekâtı, evvelce teemmül edildiği şekilde inkişaf etmektedir. Şimdiye kadar büyük muvaffakiyetler elde edilmiştir. Daha büyük muvaffakiyetler de bunları takip edecektir. Düşmanın zırhlı tanklarla yaptıkları da dahil olmak üzere bütün mukabil taarruzları akim kalmıştır. Muharebe, birçok noktalarda süratli bir takip halini almıştır.

Her sınıfa mensup tayyarelerden müteşekkil kuvvetli filolar, ordunun aşağı Seine ve Champagne sahillerindeki harekâtına müzaheret etmişlerdir. Tayyarelerimiz Reims mıntakasında genel kurmay karargâhlarını, barakalarla dolu geniş sahaları, asker tecemmüelerini, sahra mevzilerini, istihkâmları, bataryaları ve hareket halinde bulunan askerî kolları, büyük muvaffakiyetle bomba altına almışlardır. Aşağı Seine'de de tayyarelerimiz ayni muvaffakiyetle yolları, şimendifer yollarını, istasyonları ve çekilmekte olan düşman askerlerini ateşe tutmuşlardır.

Cherbourg, le Havre limanları ve rıhtımları muhtelif kalıplarda bombalarla bombardıman edilmiştir. Gerek bu limanlarda ve gerek aşağı Seine içinde bir çok vapurlar hasara uğratılmış ve beş bin tonluk bir vapur yakalıyarak tahrip edilmiştir. Harstad'ın şimalinde sekiz bin tonluk bir vapura büyük bir bomba isabet etmiş ve vapurun içinde şiddetli bir iştial olmuştur. Uzun bir seyahatten dönen bir denizaltı 43 bin tonluk düşman vapuru batırmıştır.

Geçen gece düşman tayyareleri Almanyanın şimalinde ve batısında baskınlar yapmışlar, gelişi güzel atılan bombalar muhtelif mahallerde tarlalarda ve bazı evlerde hasarat vukua getirmişlerdir. Alman dafi topları bir düşman tayyaresi düşürmüşlerdir. Dün düşman 91 tayyare kaybetmiştir. Bunun 68 i hava muharebelerinde, 14 ü Alman dafi topları tarafından ve gerisi de yerde tahrip edilmiştir. Beş Alman tayyaresi üslerine dönmemiştir.

Norveç harekâtı hakkındaki Alman tebliği

Führerin umumî karargâhı: 10 (A.A.) — Başkumandanlıktan tebliğ edilmiştir: General Dietl'in kumandasındaki muharebe grupunun uzun haftalardanberi fevkalâde güç şartlar altında adetçe kahir bir tefevvuku olan düşmana karşı gösterdiği kahramanca mukavemet bir zaferle nihayet bulmuştur.

Eski Avusturyanın dağ avcıları, askerî hava kuvvetlerinin unsurları ve torpido muhriplerimizin mürettebatı iki ay muharebe esnasında Alman askerinin kahramanlık vasfını göstermiştir. Bu vasıf sayesinde düşmanın kara, deniz ve hava kuvvetleri Narvik ve Harstadt bölgelerini boşaltmağa mecbur edilmişlerdir. Alman harp bayrağı Narvik şehri üzerinde katî olarak dalgalanmaktadır.

9 haziranı 10 hazirana bağlayan gece Norveç kuvvetleri de muhasamatı tatil etmişlerdir. Teslim olma müzakereleri başlamış bulunmaktadır.

Habeşistan imparatoru Londrada

Londra 10 (A.A.) — Habeşistan imparatoru, İtalyanın harp ilânının bilinmesinden evvel Bathdaki ikametgâhını terkederek Londraya gelmiş ve bir otele inmiştir. Kendisinin Londrayı ziyaretinin hedefi hakkında hiç bir malûmat mevcud değildir.

Londradaki İtalyanların tevkifine başlandı

Londra 10 (A.A.) — Mussolininin nutkundan dört saat sonra, Londradaki İtalyanların tevkifine başlanmıştır.

B. Duff Cooper'in nutku

Londra 10 (A.A.) — İstihbarat Nazırı B. Duff Cooper, bu akşam radyoda bir konuşma yapmış ve İtalyanın bugünkü şerait içinde harbe girişini takbih ederek bunun tarihin taşıdığı en âdi hareketlerden birini teşkil ettiğini söylemiştir.

Norveç Almanya ile harbe nihayet verdi

Kral ve veliaht İngiltereye gittiler, Başkumandanlık " Ateş kes! „ emrini verdi

Stokholm 10 (A.A.) — Kral Haakon ile veliahtın Tromsoe'den bir beyanname neşretmiş oldukları haber verilmektedir. Bu beyannamede ezcümle şöyle denilmektedir:

«Harbin zaruretleri müttefikleri kuvvetlerini başka cephelerde tahşid etmek mecburiyetinde bırakmıştır. Şimdi Norveç kıtaatı, elzem olan teknik menabi ve vesaitten, bilhassa silâh, mühimmat ve tayyareden mahrum bulunmaktadırlar ve harbe devam edemiyecek bir hale gelmişlerdir. Bununla beraber Norveç kıtaatı memleket haricinde mücadeleye devam etmektedir.

Yeni tahribata mani olmak için kral ve hükûmet yüksek kumanda heyetinin tavsiyesine riayet ederek ateşi kesmeğe karar vermişlerdir. Teşrii meclis, ordu ve donanma krala müzahirdir. Kabine, bütün siyasi fırkaları temsil edecek surette tadil edilmiştir.»

Diğer taraftan kral ile veliahtın İngiltereye gitmiş oldukları haber veriliyor.

Stokholm 10 (A.A.) — İsveç Telgraf ajansı, Norveç yüksek kumanda heyetinin ateşi kesmeğe karar vermiş olduğunu resmen teyid etmektedir. Alman askerî makamatı ile münasebata girişilmek üzere şimdiden müzakerelere başlanılmıştır.

Bütün askerler İngiltereye nakledildiler

Londra 10 — Narvikteki İngiliz, Fransız, Polonya ve Norveç kıtaatı vapurlara binerek Norveçten ayrılmıştır. Narvikte bütün liman tesisatı, şimendifer hattı, köprüler tahrip edilmiştir.

Bir genç nişanlısını kama ile 9 yerinden vurdu

Cinayetin sebebi kıskançlıktır, Sadık bu sabah zabıta tarafından yakalandı

Dün gece sevgi ve kıskançlık yüzünden Kumkapıda bir cinayet işlenmiştir.

Kumkapıda Tülbentçi mahallesinde bir evde; meyva kabzımallarından B. Osman isminde biri oturmaktadır. B. Osmanın on sekiz yaşlarında Perihan isminde güzel bir kızı vardır. Perihan bundan bir müddet evvel; bir dairede vazifedar olan Sadık isminde bir gençle tanışmış ve bununla evlenmek üzere sözleşmişlerdir. İki gencin aileleri de birbirlerile icap eden temaslarda bulunduktan sonra bunların evlenmelerini kararlaştırmışlardır.

Sadık; Perihanı çok sevmekte ve onu herkesten kıskanmaktadır. Bu yüzden iki genç arasında sık sık kavgalar eksik olmamaktadır.

Perihan ve ailesi; Sadık'ın bu huysuzlukları dolayısile ondan yüz çevirmek istiyorlar ve bunu kendisine ihsas ediyorlardı. Sadık, bu halden âsabı bozulmuş bir vaziyette dün gece bir arahk; nişanlısının evine gelmiş, kapıyı çalmış; Perihan açarak onu içeri almıştır. Sadık; Perihanın anasını, babasını aramışsa da onların gezmeğe gitmiş olduklarını öğrenmiş; Perihanla otururak öteden beriden konuşurken kavgaya başlamıştır. Sadık; bu esnada:

— Artık, ananı babanı dinlemiyeceksin. Benimle beraber, benim istediğim yere gideceğiz, demiş. Genç kız da, buna imkân olmadığı şeklinde cevap vermiştir.

Sadık; bu cevaba büsbütün asabileşmiş, zaten eve hazırlıklı bir vaziyette geldiği için yanında bulundurduğu büyük bir kamayı çekerek kızı yere yatırıp dokuz muhtelif yerlerinden yaraladıktan sonra evden savuşup gitmiştir. Mücadeleyi ve kızın feryadlarını duyan komşular, kızın imdadına yetişmişler, polisi haberdar etmişler, Perihanı derhal Haseki hastanesine kaldırmışlardır. Dokuz yerinden yarası bulunan genç kızın hayatı tehlikede olup; cinayeti işliyen genç bu sabah zabıta tarafından saklanmış olduğu evinde yakalanmıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Her ferdimiz kendini harp iktisadiyatına alıştırmalıdır

Mussolininin nutkunu matbaa odasında bekliyorduk. Meğer hailenin ikinci ve daha müthiş perdesi açılmak üzereymiş. Bizse, hâlâ kalbimizde ümit:

— Belki olmaz... - diyorduk.

Bütün alâmetlere rağmen, böyle bir insaf kapısını, beşerin kurtuluşu hayrına, hâlâ açık bulunduruyorduk. Garbî Avrupayı yakıp yıkan facianın lâtif Akdenizi tutuşturmamasını diliyorduk.

Böyle bir hava içindeyken bambaşka bir mevzua temas ediyorduk: İsrafçılık huyumuza!

— Sanki mirasyedileriz... Sanki lordluğu İngilizler kaybetti de biz bulduk... Hususî hayatımızdan umumîsine kadar ayni manzara... «Parisli kadar şık bir kadın!» diyoruz. Sırtında, kocasının altı aylık maaşı pahalılığında bir kürk... Diğer mantolar da gardropta asılı... Bayın iskarpinleri 32 lik cinsinden... Cebinde 32 kuruş bozukluk kalmış, maaş gününü iple çekiyor... Bir mebusumuz sekiz buçuk liralık boyunbağlardan istihza ile bahsetti: Haklıdır... Tüccarsak yalnız ihtiyat akçemizi değil, korkarım sermayemizin de bir kısmını yiyoruz... Devlet iktisadıyatı üzerinde müessir bir devletçi âmirsek, idaresini bize tevdi ettikleri müesseseyi masraftan masrafa sokuyoruz: Lambrili duvarlar, yumuşak halılar, bilmem ne tahtasından yazı masaları... Memursak gündüz ışığında lâmba yakıyoruz... «Parası cebimizden çıkmadı ya!» hesabı... En basit misal: Faraza şu yaz saati! Bütün memleketlerde tatbik edilip iyi neticeler alınmış. Her halde elektriklerin yanış saati münasebetile sade bir kömür istihlâki noktasından kârı var ki tatbikine devam olunuyor. Biz, buna bile ehemmiyet vermedik... Halbuki millete bir ton kâr ettirse dört elle sarılmalıydık...

Bunları konuşurken, başka bir arkadaşımız da şu okuduğunu anlattı:

— Büyük sermayedar memleketlerde son devreye kadar iktisad siyaseti: «Fazla istihlâk ediniz!» idi. Paranın üzerine oturulmaması, fazla muamele hasıl olması isteniyordu. Halbuki artık vaziyet değişti. Umde de tepetaklak oldu: «Az istihlâk ediniz!»... Zira, bu harp devresinde, tasarruf etmek, her kıymeti zerre zerre istihlâk etmek vatanperverliğin birinci şartı haline gelmiştir. Mevcudu korumak, en âkılâne hareket...

***

Şimdiye kadar harp garpteydi. Şimdi Akdenizi sardı. Mussolini kararını bildirdi. Ateş burnumuzun dibindedir.

Artık her vatandaş, — çoluğumuz, çocuğumuz — iktisadın bu zarurî modasına uymak mecburiyetindedir.

Düğüm düğüm üstüne!... Lokmalar, hesaplı!... Dişten arttırmak... Dikişten arttırmak... İşten arttırmak... Arttırmak...

Şu dakikanın en büyük millî hizmetleri arasında bu vardır.

(Vâ - Nû)

★ Vefada oturan Lâle adındaki kadın, dün salıncakta yatırmakta olduğu altı aylık çocuğunu sallamakta iken birdenbire ipler koparak çocuk süratle yere çarpmış, bu şekilde muhtelif yerlerinden yaralandığından hemen Etfal hastanesine kaldırılmışsa da biraz sonra ölmüştür.

ŞEHİR HABERLERİ

Evlerde yapılacak sığınak ve siperler

Vilâyet seferberlik müdürlüğü bir izahname neşretti

Pasif korunma tedbirleri arasında üç kattan yukarı binalarda yapılacak sığınaklarla üç kattan aşağı ve ahşap binaların bahçelerinde yapılacak siperler hakkında vilâyet seferberlik müdürlüğü tarafından bir izahname neşredilmiştir. Sığınak ve siper yapacakları tenvir edici mahiyette olan bu izahnameyi aşağıya dercediyoruz:

Üç kattan yukarı bütün binalarda yapılacak olan korunma odalarile üç kattan aşağı diğer binalarla ahşap binaların bahçelerinde siper sığınak veya siper hendek yapmağa müsaid olan yerlerde yapılacak olan sığınak ve siperin nasıl yapılacağı hakkında halk tarafından vaki olan müracaat üzerine istedikleri malûmatı alabilmek ve bir birlik temini maksadile her kaza heyeti fenniyesine seferberlik bürosu mütehassısı mimarı Fahri tarafından bir konferans verilmiştir. B... naenaleyh her şahıs bulunduğu kazanın heyeti fenniyesine müracaat ederek ic... eden izahatı alabilecektir. Yapılacak işl... ayrıca aşağıya yazılmıştır:

Gerek evlerde yapılacak olan korunma odaları ve gerekse bahçelerde yapılacak olan siperler, atılacak olan bombaların parça tesirine ve hava tazyiklerine karşı icap eden tedbirleri almaktan ibarettir. Bu da mühim bir külfeti icap ettirmeyip ufak bir hizmetle yapılacak olan işlerdir.

1 — Siper, hendek veya sığınaklar. Bu hususta her kazada halkın icap eden malûmatı ve nasıl yapılacağını bizzat görebilmeleri için kâfi miktarda nümune siperleri yapılmıştır. Halk bunları görerek icap eden malûmatı elde edebilecektir. Bu gibi siperler, civarında bulunan binalar yıkıldığı takdirde müteessir olmıyacak derecede bu binadan uzakta yapılacaktır. Bahçeleri buna müsait olmayanlar böyle bir siper yapamazlar. Bu şerait tahtında yapmak istedikleri takdirde binanın enkazına dayanacak şekilde kuvvetli olması lâzımdır.

Bu hendeklerin derinliği (2) metre ve ağız genişliği bir metre ve dibi de (0,80) metre genişliğinde olacaktır ve üzeri yarım metre toprağa dayanabilecek mukavemette tahta ağaç, teneke gibi şeylerle örtülecek ve sipere girebilmek için de bir yeri açık bırakılacaktır. (Bu hususta evvelce de dağıtılan broşürlerin (6) ncı kısmında kâfi derecede malûmat vardır. Arzu edenler seferberlik müdürlüğünde mevcud broşürlerden istedikleri kadar tekrar alabilirler.)

2 — Evlerde yapılacak olan korunma mahalleri: Korunma odası yapmağa elverişli olan binalarda bodrum veya zemin katında bir veya birkaç odayı parça tesirine ve enkaza karşı koruyabilecek şekilde takviye ve tertibplenmesi lâzımdır. Sığınakların büyüklüğü ve adedi yapılışları ve binada oturan ve sığınağı kullanacak şahısların adedine tâbidir. İnsan başına asgari üç metre mikâbı hava hesap edilir. Bir tek sığınakta barınacak insanların adedi hiç bir suretle (50) kişiden fazla olmamalıdır.

Sığınakların, muayyen bir genişliği tecavüz edince tavanı ahşap desteklerle takviye edilmesi lâzımdır. Bu hususta odanın vaziyetine göre yapılacak takviye hakkında kaza heyeti fenniyesinden icap eden izahat alınabilecektir. Bodrum katı mevcud değilse zemin katında bulunan uygun odalardan biri korunma mahalline çevrilir. Bunun için kalın duvarlar arasında bulunan sofalar ve aralıklar bilhassa daha müsaittir.

Korunma odasını çeviren duvarlar ne kadar kalın olursa patlama tazyiklerine, bomba parçalarına karşı o derece mukavemeti artar ve yıkılma tehlikesi azalır. Duvarların kalınlığı bir buçuk tuğladan aşağı olmamalıdır. Bu kalınlıktaki duvar toprak seviyesinden bir metreden fazla yükseklikte bulunduğu takdirde haricen kum torbalarile veyahud mail topraklarla takviye edilmlidir. Sığınak intihap edilen mahallin içinde su, havagazı ve elektrik boruları geçmemelidir. Mecburen bulunuyorsa sığınak haricinden bunların anahtar veya zarp musluklarile kesilmesi temin edilmelidir.

Sığınak olacak yerin birden fazla kapı ve penceresi varsa esas kapıdan maada diğerleri yarım tuğla ile örülecek ve yerleri kırmızı ile işaret edilecektir. Bu suretle esas sığınak kapısı enkaz ile kapandığı takdirde bu örülen kısımlardan yıkılarak dışarıya çıkılabilmelidir. Kapılar demir, yarım demir ve ahşaptan yapılır. Nümuneleri seferberlik müdürlüğünde mevcuttur. Arzu edenler görebilirler. Kapılar daima sığınağın içerisine açılacaktır. Pencereler de aynı şekilde yapılır. Bu pencereler de gene içeriye açılır. Dış tarafı kum torbalarile takviye edilecek, ancak bu kum torbaları içeriden alınabilecek bir tarzda olacak. Sığınak kapısı bir enkaz ile kapandığı takdirde pencereden çıkış temin edilecektir. Pencerede hâlen demir parmaklık varsa sökülecek veyahud içeri açılır bir hale konacaktır.

3 — Bina çatılarında yangına karşı alınacak tedbirler: A - Tavan arasında bulunan ve yanmağa kolayca müsait olan bütün eşyalar buralardan uzaklaştırılır. B - Çatı arası tavanına üç ilâ beş santim kalınlığında kum serilecektir. Eğer tavan tahtaları bu kumu çekmeğe müsait değilse takviye etmek lâzımdır. C - Çatı arası tavanı ile kiremit altındaki tahtalar yanmaya karşı iptidaî bir tedbir olmak üzere sönmüş kirecin içine bir parça tuz karıştırılarak en az üç defa badana edilmelidir. Döşemesi beton olanlar için bu kum muamelesi bahsolamaz.

Bu hususta şehrimizde hummalı bir faaliyet göze çarpmaktadır. Herkes siper, sığınak yapmakla meşguldür. Bu cümleden yalnız Üsküdar kazasında (400) siper kazılmıştır. Vilâyetçe bu husus ehemmiyetle takip edilmekte olup verilen müddet bittikten sonra kazalarda teşekkül eden komisyonlar tarafından kontrola başlanacak ve yapmıyanlar hakkında kanunî takibata başlanacaktır.

Köprü yükseltiliyor

Yayalar muvakkat köprüden geçmeğe başladılar

Eminönü meydanının yükseltilmesi için köprünün ikinci dubası üzerine doğru kurulan muvakkat ahşap köprüden dünden itibaren yayalar geçmeğe başlamıştır. Muvakkat köprünün Sarayburnu tarafındaki yaya kaldırımı 4, mukabil tarafındaki yaya kaldırım da, 2 metre genişliğindedir. Köprünün ortası 6 metre genişliktedir. On güne kadar nakliye vasıtaları da bu köprüden geçecektir.

Muvakkat köprüden nakliye vasıtalarının geçebilmesi için Karaköy köprüsünü tutan iki duba su ile doldurulacak, bu suretle Karaköy köprüsü yükseltildikten sonra nakliye vasıtalarından beş tona kadar olan otomobil ve kamyonlar geçecek, bundan yüksek tonda olanlar Gazi köprüsünden geçeceklerdir. Tramvaylar, gene köprüden geçeceklerdir. Ancak köprünün yükseltilmesi arasında tramvaylar bir gece saat 22 den ertesi sabah sekize kadar köprüden geçmiyeceklerdir. Eminönü meydanının yükseltilmesi işi iki ayda bitecektir.

İkinci sıhhî imdad kursu açıldı

Pasif koruma teşkilâtında çalışmak üzere halktan teşkil edilen sıhhî imdad kursunun birincisi Haseki hastanesinde açılmıştı. Bu kursa devam eden beş yüz kişiye kursu ikmal ettiklerine dair birer vesika verilecektir. Dün, ikinci kurs açılmıştır. Bu kurslarda pasif koruma tedbirleri sırasında sıhhî imdad teşkilâtında yapılacak vazifeler gösterilmktedir.

Gümrükteki 40 bin çuval kahve çıkartılacak

Ticaret Vekâleti, dün akşam şehrimizde bulunan alâkadarlara gönderdiği bir emirde, ay başında ithal edilmesi lâzım gelirken çıkartılmıyan kırk bin çuval kahvenin ithalini bildirmiştir. Kahveler, ceste ceste çıkartılacaktır.

Karilerimizin mektupları

Şuurla hareket etmeli

Kadriye isimli bir kariemiz bize heyecanlı ve vatanperverane bir mektup yazmış. İçinden bazı satırları istinsah ediyoruz:

«... Tramvayımıza gayet şık iki bayan geldi. Biletçi on para zammı kendilerinden isteyince o kadar sinirlendiler ki az daha ineceklerdi. Bu zam da neymiş? Ne saçma şey - diye söylenip durdular. ...z dinleyenler çok müteessir olduk. Üzerlerindeki elbisenin en aşağı ...ş liraya çıktığını, şapkalarının ve iskarpinlerinin on beşer liradan aşağı ...lığını, hele boyunlarındaki rönarların hesabı sorulmıyacağını biliyorduk. ...lar nasıl olur da millî bir gaye ...pılan minimini bir zammı çok ...er? Dünyadan haberleri mi yok? ...larca insan kırılırken, biz ham... uyumayan hükûmetimiz sayesinde henüz süsümüzde, keyfimizdeyiz. ...a tertiplerimize giden bu on ..., yirmi paralara söylenmek de... ...nda memleket uğrunda varı... ...umuzu vermeği dahi pek tabii ...ız!»

Kocaeli mebusunun muhakemesi

...ta, devlet prensiplerine aykırı ...tuplar göndermekten maznun ...eli mebusu B. Sırrı Bellioğlu ...keri makamlarca yapılan tah...ki edilmiş ve dün İstanbul ku...ma askerî mahkemede gizli ...kemesine başlanmıştır. Du...ruba gününe talik edilmiştir.

Şerefiye resmi

Birikmiş olan paranın tahsili bildirildi

Belediyenin aldığı şerefiye resminin tahakkuk ve tahsil edilmediği görülmüş ve mühim bir varidat menbaını teşkil eden bu resmin biran evvel tahakkuk ettirilerek tahsiline başlanması bir tamim ile alâkadar şubelere bildirilmiştir.

Şerefiye resmi meydan, yol açıldıktan sonra kıymetleri artan binalardan Belediyenin bir defaya mahsus olarak aldığı resimdir. Yapılan tedkikler neticesinde şehrin muhtelif semtlerinde bu resmi verecek sekiz, on bin bina bulunduğu anlaşılmıştır. Belediye tahsil şubeleri en kısa bir zamanda bu resmi tahakkuk ettirerek tahsiline başlıyacaklardır.

Kız kaçırma muhakemesi

Tahtakalede sokak ortasında Bedriye adında bir kızı zorla kaçırmaktan maznun Enver ile arkadaşları Halid, Kadir ve Salihin muhakemelerine ikinci ağır ceza mahkemesinde başlanmıştır. Davacı mevkiinde bulunan Bedriye vakayı şöyle anlatmıştır:

— Enver her zaman beni takip ederdi. Vaka günü ablamla beraber çalıştığımız fabrikadan çıkıp evimize giderken Tahtakalede arkamızdan hızla gelen bir otomobil yanımızda durdu ve içinden çıkan beş kişi birdenbire üzerime atılarak beni otomobile aldılar. Otomobil içinde de bağırmama mâni olmak için sustalı çakı ile tehdid edip Enverin Balatta oturan kızkardeşinin evine götürdüler. Sonra Enver polislerin kendisini aradıklarını duyunca bana bir çarşaf giydirip Topkapıya götürdü. Orada Envere yalvardım ve bana fenalık yapmayıp karakola götürerek teslim ederse kendisinden davacı olmıyacağımı söyledim. Bunun üzerine karakola gittik.

Maznun Enver ise suçu inkâr ederek Bedriye ile eskidenberi konuştuğunu ve bu kaçırma işini kendi rızasile aralarında kararlaştırıp yaptıklarını söyledi. Şahidlerin çağırılması için muhakeme başka güne bırakıldı.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Vali B. Lûtfi Kırdar, dün sular idaresine giderek İstanbulun su işleri etrafında görüşmüştür.

★ Bu sene çiroz pek fazladır. Şehrin boş arsalarında, hatta bazı caddelerde kurutulmak üzere çiroz sergileri kurulduğu görülmüştür. Bu sergiler müthiş bir koku neşrettiğinden boş arsalarda çiroz sergisi kurulmasının yasak edilmesi alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

★ İsmail adında biri Tahtakale civarında nalbur Hırantın dükkânına girerek bütün bir elli liralık para bozdurmuş ve o sırada on lira çalıp kaçmıştır. Hırantın müracaatı üzerine yakalanan İsmail dün asliye dördüncü ceza mahkemesinde muhakeme edilmiş ve suçu sabit olduğundan iki ay hapsine karar verilmiştir.

★ Hüseyin adında altı yaşlarında bir çocuğa tasallut etmekten maznun 35 yaşlarında Sokrat yakalanarak adliyeye verilmiş, Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde yapılan sorgu neticesinde tevkif edilmiştir.

★ Ticaret Vekâleti teşkilâtlandırma umum müdür muavini B. Remzi Saka, Ankaradan şehrimize gelerek Bursaya gitmişti. B. Remzi, Burada teşkil edilecek koza müstahsilleri kooperatifinin nizamnamesine ait hazırlıklar ile meşgul olduktan sonra dün şehrimize dönmüştür.

★ Manifaturacılar birliği umumî heyeti, dün de toplanmıştır. Bu toplantıda satış fiatleri tesbit edilecekti. Birçok müzakerelerden sonra katî fiatlerin tesbiti diğer bir toplantıya bırakılmıştır.

★ Tütüncüler birliği umumî heyeti dün toplanarak yeni idare heyetini seçmiş ve eski idare heyeti raporunu okuyarak tasvip etmiştir. Yeni idare heyeti şu zevattan mürekkeptir: B. Saffet, Mitat, Nemli, Selman, Nâzım, Poliçyu, Sabri Tütün, İskender.

★ Yunanistandan şehrimize gelen malûmata göre, cam ve cam masnuat satan tacirlerin Türkiyeye cam satmak istedikleri anlaşılmıştır. Dün bu hususta ilk teşebbüs yapılmıştır. Yunanlıların teklifleri, şehrimizdeki cam ithalâtçılarına bildirilecektir.

★ Edirnekapıda Sultan mahallesinde Nadide isminde bir kadın, kucağında kundakta bir çocukla beraber dolaşırken şüphe üzerine polis tarafından çevrilmiş, kundak aranınca içinde bir miktar esrar bulunmuştur.

Zabıta Nadide ile beraber kocası Ahmedi de yakalayarak muhakemeye vermiştir.

★ Dün sabahki Semplon ekspresile İtalyada tahsilde buulnan iki, İsviçrede tetkikat yapan bir talebemiz daha şehrimize dönmüşlerdir.

★ Şoför Reşidin idaresindeki otomobil, Tophanede Mehmed isminde bir gence çarparak yaralanmasına sebep olmuştur. Polis şoförü yakalamış, yaralıyı tedavi altına aldırmıştır.

★ Galatada oturan Hüseyin ve Mehmed isimlerinde iki arkadaş kavga etmişler, bu sırada ellerine geçirdikleri birer gazoz şişesile birbirlerinin başlarını yarmışlardır. Polis ikisini de yakalayarak haklarında tahkikata başlamıştır.

Taksilerin muayenesi başladı

Dünden itibaren taksi otomobillerin senelik fennî muayenelerine başlanmıştır. müddetleri bittiği halde dün bazı otobüsler de muayene edilmiştir. Makinesine güvenemiyen ve muayne neticesinde bir sene daha işlemek müsaadesi alamıyacak otobüslerden bir kısmı Anadoludaki şehirlerde çalışmak üzere İstanbuldan ayrılmağa başlamışlardır. İstanbul haricindeki fennî muayenelerin daha gevşek yapıldığı ümidi, bazı otobüs sahiplerinin arabalarını şehir hududu haricine çıkarmağa sevketmiştir.

Fiat kontrol komisyonu dün toplandı

Yeni teşkil edilen fiat kontrol komisyonu, dün, ilk defa olarak toplanmıştır. Bu toplantıda, başta kalay olmak üzere bir çok maddelerin fiatleri üzerinde görüşülmüşse de katî bir karar verilmemiştir. Diğer taraftan komisyona, bazı dişçi levazımatı satan depolarda ihtikâr yapıldığı haber verilmiştir. Komisyon bu ihbar üzerinde de tedkikler yapacaktır.

Bucaya göre !...

— Belçikadan yolcu bekliyorum dedin de aklıma Belçika kralı geldi bay Amca...

... Elinde topu, tüfeği...

... kuvvetli dostu...

... Peşinde de beş yüz bin kişilik ordusu varken esareti tercih etti...

... Tarih bunu nasıl yazacak bilmem?... B. A. — «Majeste yağmurdan kaçarken doluya tutuldu!» diyecek!..

Saray ve konakların dili

Yüz yıllık Nişantaşı ve civarı

- 10 -

Yazan: Mustafa Ragıb

(Çifte saraylar) da ilk defa kimler oturdu?

Amcası Sultan Azizin hal'ile kendi cülûsu arasındaki hâdiseleri yakından takip eden İkinci Abdülhamid — ergeç — meşrutiyet idaresini kabul etmeğe mecbur olacağını anlamıştı. Bu takdirde — kendisine ne kadar sadık ve taraftar olurlarsa olsunlar — hükûmet erkânının, (Meclisi mebusan) a istinad ederek, saraydaki hüküm ve nüfuzu — tedricî bir surette — (Babıâli) ye intikal ettireceklerine emindi.

Şu halde vükelâdan ve mebuslardan gelecek bu tehlikenin taç ve tahtını sarsacak dereceyi bulmaması için, kendi saray muhitini en mutemed kimselerden teşkil etmek lâzımdı. Sultan Hamid, cülûsunun ilk günündenberi bu noktaya büyük bir ehemmiyet vermeğe başladı.

Netekim (Kanunuesasî) yi biran evvel ilân ettirmek istiyen Mithat paşanın ısrarlarından kuşkulanan padişah, «De'bi kadîme muhaliftir» bahanesile kardeşi sultan Muradın başkâtibi Sadullah beyi (sonra paşa) memuriyetinde ipka etmemişti. Sultan Hamid, başmabeyinciliğe tayin ettiği Hamdi paşa ile başkâtipliğe getirdiği Said beyin mevcudiyetlerine büyük kıymetler veriyordu: Hamdi paşa, daha babasının zamanında bu vazifede bulunmuş, yaşını başını almış, artık ömrünün son yıllarını yaşadığı tahmin edilen, o zamana kadar birçok vazifelerde bulunmuş, tecrübeler geçirmiş; sağdan, soldan gelecek tesirlere âlet olmaktan uzak, ihtirassız bir vaziyet almıştı. Hamdi paşa, Sultan Mecide derin bir surette merbut olduğundan zihniyeti, bu padişahın tesis ve tatbik ettirdiği (Tanzimatı Hayriye) nizam ve usullerinin hudut ve çerçevesi haricindeki yeniliklere yabancı idi. Binaenaleyh genç münevverliğin İkinci Abdülhamide kabul ettirmek istediği meşrutiyet idaresini — gönlünün arzusile — benimseyemiyeceğinden bu yeni idare tarzının zaruret ve icaplarından olarak padişahın nüfuz ve kudretini tehlikeye düşürmesine, hele hünkârın saltanat ve hayatı aleyhindeki cereyanlara müsaid bir vaziyet almasına imkân yoktu.

Başkâtip Said beye gelince: Pek malûmatlı ve çok zeki olan bu zat, padişah aleyhinde tertip edilecek gizli entrikalara, tertiplere derhal nüfuz ederek mukabil korunma çarelerine hemen başvuracak bir kudrette idi. Yeni başkâtip, devletin eski usul ve ananelerine lâyikile vakıf olduğu gibi, Avrupada tatbik edilen meşrutiyet ve cümhuriyet idarelerinin — muhtelif milletlerdeki — safha ve istihalelerini de esaslı surette tetebbü etmiş mütefekkirlerdendi. Şu halde ilânı kararlaştırılan (Kanunu esasi)-nin tatbiki sırasında saltanat makamının hukukunu muhafaza edebilecek ve padişah aleyhindeki hareketlere karşı koyabilecek en muktedir ve muvafık şahsiyetti. Sultan Hamid, «Said bey Mabeyin başkâtipliğinde bulundukça, meşrutiyeti idare yüzünden hayat ve saltanatının tehlikeye girmiyeceğine» emindi. (*)

Fakat aradan çok zaman geçmeden Hamdi paşa (Teşvikiye mahallesi) inde (Çifte Saraylar) ın baş mabeyincilere tahsis edilen dairesinde vefat edince, padişah baş mabeyinciliğe ferik Nafiz paşayı tayin etti. Hamdi paşa gibi eski bir vezirin yerine geçen Nafiz paşa; selefi derecesinde tecrübeli, büyük ve mühim memuriyetlerde bulunmuş bir zat olmamakla beraber; saltanat makamına tam ve mutlak bir sadakati vardı: Nafiz paşanın kanaatine göre: «Padişaha itaat, devlet ve vatana sadakat demekti». Bu itibarla Hamdi paşanın mevkiini Nafiz paşa da — emniyetle — doldurabilirdi. Netekim ilk meclisi mebusanın açılması ve bilâhare 1295 (1878) tarihinde kapanması hâdiseleri sırasında Nafiz paşa baş mabeyincilikte bulunmuştu. Said bey de ilk meşrutiyet idaresinin mutlakıyet idareye mevkiini terketmesi üzerine başkâtiplikten ayrılmış ve Sultan Hamid de mabeyin başkâtipliğine meşhur Âli paşa zade Ali Fuad beyi tayin etmişti: (1296 - 1879).

Ali Fuad bey, padişahın mevcudiyetinden korktuğu meşrutiyet idaresinin lâğvı üzerine günden güne şiddet kesbeden mutlakıyet devrinin icaplarına uyarak padişahın keyfine, arzusuna boyun eğecek fıtrat ve mizaçta değildi. Ali Fuad bey babası Âli paşanın hakikaten «hayrülhalefi» olacak surette ciddiyete, vakara sahip ve derin malûmatlı bir gençti. Herkese iyilik yapmasını seven, ahlâkî salâbeti itibarile muhitine hürmet, müfsidlere korku telkin eden, kanaatini — padişah huzurunda da — açıkça söyleyip müdafaa etmekten çekinmiyen ve bu uğurda en tehlikeli mücadelelerden yılmıyan Ali Fuad bey, Fransızcayı pek iyi bildiği gibi T[illegible]rkçe kitabette de kudretini isbat [illegible]ttı. O, şahsî menfaatlerini [illegible]için sarayda tehlikeli ve [illegible]elere hiç yüz vermen[illegible] bir va[illegible]lar çe[illegible]ının evine [illegible]aire-sinden geçen devlete ait işlere müdahale ederek bu işleri istismar etmelerine meydan vermemek için kendilerine çok sert davranırdı. Ali Fuad bey, vazife ve mesuliyette tam bir istiklâlle çalışmak istediğinden padişahın bile bazı uygunsuz iradelerine mukavemet ederdi: Sultan Hamidin bilvasıta kendisine tebliğ ettiği iradelerini getiren mabeyin mensuplarına şiddetle mukabele ederek:

— Olamaz, zatı şahane böyle bir şey irade buyurmazlar, yanlış anlamışsınız!» cevabını verir ve muhatabının ısrarı takdirinde iradeyi getiren memuru tekdirle odasından çıkarırdı.

Bununla beraber, kendi emirlerine bile karşı koyan başkâtibin yüksek ehliyetine ve temiz mizacına vakıf olan padişah, Ali Fuad beyi mevkiinde muhafaza etmek istediğinden ses çıkarmazdı.

Maamafih bu kadar cesur ve dürüst bir tiynette olan Âli paşa zadenin — hasımlarının fesadlarına karşı koyamıyarak — uzun müddet sarayda barınamıyacağı âşikârdı: Netekim bir gün, hünkâra verilen bir jurnal üzerine maiyetindeki iki kişile kendisinden başka bütün mabeyin kâtiplerinin azledildiklerinden haberdar olan Ali Fuad bey, derhal kendi adamı İbrahim Etem ağayı çağırıp masasının önündeki hokkasile kalemlerini göstererek:

— Şunları topla, al. Buradan gideceğiz; çünkü bu vazifeden infisal etmişiz.» demiş ve derhal mabeyni terkederek (Çifte Saraylar) ın başkâtiplik dairesine gelmişti. Halbuki Ali Fuad beyin azli hakkında bir irade yoktu. Başkâtibin bu suretle vazifesini birdenbire terketmesinden haberdar olan padişah, mabeyincilerden Nişli Mahmud beye gayet sıkı ve katî talimat vererek: «Emniyet ve teveccühü hümayunun berkemal olduğunun Ali Fuad beye tebliğ edilmesi ve ne yapıp yapıp kendisinin ikna edilerek mabeyine avdetinin temini» ni irade etmişti. Mahmud bey gayet zeki, mizaçgirdi; başkâtibe hürmetle muamele ettiğinden diğer mabeyin mensuplarından bir çoğunda olduğu gibi Ali Fuad beyin üzerinde menfi bir tesir yapmamıştı. Fakat Mahmud bey hünkârın iradesini tebliğ etmek üzere «Çifte Saraylar» a gittiği zaman, Ali Fuad beyi — başkâtiplik dairesinden taşınmak üzere — eşyasını toplatmakla meşgul buldu. Mahmud bey, — âdeta rica eder bir lisanla — padişahın iradesini tebliğ edince Ali Fuad bey katî bir tavırla:

— Birlikte çalıştığım arkadaşlarımdan hepsinin iktidarlarını, hallerini ve mizaçlarını yakından biliyorum. Onlar hakkında emniyeti şahanenin münselip olması, benim hakkımda da emniyetsizlik demektir. Hâkipayı şahaneye arzediniz, bendenizi mazur görsünler, affımı istirham ederim.» demişti. Mahmud bey, başkâtibin bu azimkâr mukabelesini padişaha bildirmek üzere saraya döndüğü vakit, Ali Fuad bey de (Çifte Saraylar) ın başkâtiplik dairesini terketmiş bulunuyordu.

İkinci Abdülhamid, azlettiği mabeyin kâtiplerini vazifelerine iade edemediği gibi, Âli paşazadeyi de gücendirmekten çekiniyordu. Mahmud beyi tekrar gönderdi. Fakat Ali Fuad bey noktai nazarında ısrar etmiş ve saraydaki vazifesine dönmeğe razı olmamıştı.

Ali Fuad bey, başkâtiplikten ayrıldıktan bir müddet sonra şûrayı devlet âzalığına tayin edilmiş ve çok geçmeden kırk bir yaşında iken vefat etmişti.

Ali Fuad beyi başkâtiplikte Rıza paşa istihlâf etmiş, ferik Nafiz paşanın yerine de baş mabeyinciliğe Osman bey (Matbaai Osmaniye müessis ve sahibi) tayin edilmişti. Bu iki zat da padişahın çok yakından itimad ve teveccühlerini kazanmalarına rağmen halkın nefretini celbetmemiş dürüst kimselerdi. İkinci Abdülhamid, her ikisini hayatlarının sonuna kadar himaye etti. Osman bey, Şişlideki konağını yaptırınca (Çifte Saraylar) daki baş mabeyincilik dairesinden bu yeni ikametgâhına nakletti.

Rıza paşaya gelince: Padişah, Rıza paşayı bilâhare (Defteri Hâkanî Nazırı) tayin etti. Bununla beraber, mabeyin başkâtipliğinden ayrılmasına rağmen, Rıza paşa, (Çifte Saraylar) ın başkâtiplik dairesini, ölünceye kadar işgal etti.

Osman beyden sonra baş mabeyinci olan Hacı Adil bey (bilâhare vezir rütbesile paşa) ve başkâtipliğe getirilen Süreyya paşa kendi hususî ikametgâhlarında oturduklarından (Çifte Saraylar) artık başkâtiplerle baş mabeyincilerin ikametgâhları halinden çıkarıldı.

(*) Tarihin garip bir cilvesidir ki, ikinci Abdülhamidin korktuğu bu akıbet, 33 sene sonra cülûsunun bidayetinde kendisine bu derece güvendiği esbak başkâtibinin riyasetindeki bir içtimada hazırlandı: 31 mart hâdisesi üzerine İstanbula gelen (Hareket ordusu)nun askerî muvaffakıyetini müteakıp Ayastafanosta (Yeşilköy) toplanan âyan ve mebusan azasından mürekkep (Meclisi umumî)ye âyan meclisi reisi sıfatile ayni Said paşa riyaset etmiş ve Abdülhamidin hal'ine karar verilmişti: 14 Nisan 1325-1909

RADYO

ANKARA RADYOSU

11 Haziran Salı

12,30 Program ve haberler, 12,50 Türk müziği, 13,30 Alafranga plâk, 18 Program ve alafranga plâk, 18,30 Çocuk saati, 19 Türk müziği, 19,45 Haberler, 20 Çifçinin saati, 20,15 Türk müziği, 21 İktisad ve hukuk saati, 21,30 Küçük orkestra, 22,30 Ajans ve borsa haberleri, 22,50 Alafranga plâk.

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinden:

1 — 1 Haziran 940 günü yedek subay ve askerî memurlarının senelik yoklamaları başlıyacaktır ve bir ay devam edecektir.

2 — 22 Haziran 940 gününden 30 uncu gününe kadar her hangi bir suretle gününde yoklamaya gelmeyenlere tahsis edilmiştir.

3 — Yoklamaya gelirken iki vesika fotoğrafı ile nüfus hüviyet cüzdanlarını askerî hizmet vesikalarını, umumî ahvali sıhhiye raporlarını, doktor, veteriner, eczacı ve dişçiler diploma ve ihtisas vesikalarını getireceklerdir.

4 — Yoklama sırasında istenilen malûmatı şifahen veya mektupla bildirmemiş ve şubeye gelerek kayıtlarını yaptırmamış olan yedek subaylar (50) lira para cezasına çarptırılacaktır.

5 — Taşrada bulunanlar, bulundukları mahallin askerlik şubelerine bir dilekçe ile müracaat edecekler. Veyahud teahhütlü mektupla şubedeki defter sıra numarasile tercümeihal ve askerî vesika sureti gönderecektir. Bundan başka

A — Hâlen gördüğü iş ve memuriyet ve ikametgâh adresi.

B — Tahsil derecesi.

C — Mühendis ve kimyagerlerin hangi şubede ihtisasları bulunduğu (suyolu, elektrik, sanayi, vesaire) vesika suretleri.

D — Doktorların dahili, harici, kulak vesaire ihtisaslarının vesika suretleri.

E — Yabancı dillerden hangisini ne dereceye kadar bildiği (tercüme ve tekellüm).

F — Askerlikte gördüğü kurslar.

G — Malûl olanların malûliyet vesikaları.

H — Dosya ve kayıt numaralarile şubede kayıtlı bulundukları defter, sıra numaralarını bildireceklerdir.

6 — Yedek subay yoklama günleri aşağıda yazıldığı veçhile sınıf ve rütbe sırası takip edecektir.

1 — 1 Haziran 940 günü: General, Kurmay-Piyade Albaylar.

2 — 3 Haziran 940 günü: P. Yarbay, Binbaşı, Yüzbaşılar.

3 — 4/5/6 Haziran 940 günü: Asteğmen, Teğmen, Üsteğmenler.

4 — 10 Haziran 940 günü: Süvari büyük ve küçük rütbeli subaylar.

5 — 11 Haziran 940 günü: Topçu ve küçük rütbeli subaylar.

6 — 12 Haziran 940 günü: Nakliye subayları.

7 — 13 Haziran 940 günü: İstihkâm subayları.

8 — 14 Haziran 940 günü: Muhabere subayları.

9 — 15 Haziran 940 günü: Veteriner, levazım, harp, sanayi, deniz subayları.

10 — 17 Haziran 940 günü: Eczacı, kimyager subayları.

11 — 18 Haziran 940 günü: Diş hekimi, Esnaf, Muzika, İmamlar.

12 — 19 Haziran 940 günü: Hesap memur ve muamele memurları.

13 — 20 Haziran 940 günü: Demiryol, jandarma, oto, tayyare subayları.

14 — 21 Haziran 940 günü: Tabipler, harita, ölçme, ışıldak subayları.

15 — 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29 Haziran 940 günleri: Herhangi bir sebeple yoklamaya gelmeyen subaylar.

Mevsimin ilerlemesine rağmen
ALKAZAR
Sineması
Yıldırım programına 2 büyük yeni filme devam ediyor. Varner Broders Film Şirketini en güzel filmi ve büyük Dehâkâr artisti
PAUL MUNİ'nin
Fransızca sözlü ölmez şaheserlerinden ve İstanbulda ilk defa
WARNER BROS. FIRST NATIONAL

1 — DÜNYA DEĞİŞİYOR
2 — Kovboy ve Casus
Baş Rolde: GENE AUTRY
Mevsimin en güzel Sergüzeşt filmi
YARIN Matinelerden itibaren
ALKAZAR
Sinemasında BAŞLIYOR

İtalya, dün İngiltere ve Fransaya harp ilân etti

(Baştarafı 1 inci sahifede)

zim denizimizde bizi boğan arazi zincirlerini ve askerî zincirleri kırmak istiyoruz. Çünkü, 45 milyonluk bir milletin Okyanusa serbes yolu olmazsa, böyle bir millet hakikaten hür değildir. Bu muazzam mücadele, ancak, inkılâbımızın mantıkî inkişafının bir safhasıdır. Bu, fakir fakat kol bakımından zengin milletlerin, dünyanın bütün zenginliklerinin ve bütün altınının inhisarını sıkı surette ellerinde tutan istismarcılara karşı mücadelesidir. Bu, genç ve velûd milletlerin kısır ve inhitata yakın milletlere karşı mücadelesidir. Bu, iki asır ve iki fikir arasında bir mücadeledir.

Şimdi, mukadderat taayyün ettikten ve azmimiz arkamızda kalan köprüleri yaktıktan sonra resmen beyan ederim ki İtalya, kendisine denizle ve kara ile hemhudut diğer milletleri anlaşmazlığa sürüklemek niyetinde değildir. İsviçre, Yugoslavya, Türkiye, Mısır ve Yunanistan bu kelimelerden kaydi malûmat etsinler.

Berlinde unutulmaz bir toplantı esnasında dedim ki faşist ahlâkı kanunu mucibince, insanın bir dostu olunca, onunla sonuna kadar yürür. Almanya ile, Alman milleti ile ve muzaffer orduları ile bunu yaptık ve bunu yapacağız. Bu tarihî hâdisenin arifesinde fikirlerimizi majeste kral ve imparatora çeviriyoruz ve ayni zamanda büyük Almanyanın şefini de selâmlıyoruz.

Proleter ve faşist İtalya, her zamandan daha ziyade kuvvetli, vakur ve müttehit bir halde, üçüncü defa olarak ayaktadır. Parola birdir, katîdir ve herkes için mecburidir. Bu parola, şimdiden uçuyor ve Alplardan Hind Okyanusuna kadar. Bütün kalbleri ateşliyor: Galip gelmek ve İtalyaya, Avrupaya ve dünyaya nihayet uzun bir sulh devresi vermek için galip geleceğiz.

İtalyan milleti, inad ve ısrarından başka cesaretini takın, kıymetini göster. Halk, son defa olarak dişlerini sık.

Alman Hariciye Nazırının hitabesi

Berlin 10 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Bu akşam, Hariciye Nazırı von Ribbentrop, Alman hükûmetinin, bütün Alman radyolarile neşredilmiş olan bir deklârasyonunu Alman ve yabancı basın mümessillerine bildirmiştir. Alman hükûmetinin deklârasyonu şudur:

Alman hükûmeti, ve bütün Alman milleti, İtalyan Duçesinin sözlerini derin bir heyecan ile öğrenmiştir. Bu tarihi saatte, bütün Almanya, faşist İtalyanın, kendi hür kararı ile, müşterek düşmana, İngiltere ve Fransaya karşı çarpışmak için yanıbaşında yer aldığından dolayı, heyecanla doludur. Bu dakikadan itibaren, Alman ve İtalyan askerleri, yanyana yürüyecekler ve İngiltere ve Fransa zimamdarlarının, milletlerimizin hayati haklarına hürmet göstermelerine kadar çarpışacaklardır. Genç nasyonal sosyalist Almanyanın ve genç faşist İtalyanın zaferinden sonradır ki milletlerimize daha iyi bir istikbal temini mümkün olacaktır. Zaferin garantileri ise, Alman ve İtalyan milletlerinin zaptolunmaz kuvveti ve iki büyük adamın, Adolf Hitler ve Benito Mussolininin sarsılmaz dostluğudur.

İtalyanın Berlin büyük elçisinin nutku

Berlin 10 (A.A.) — D. N. B. ve Stefani: İtalyanın Berlin büyük elçisi B. Alfieri, B. von Ribbentrop da yanında olduğu halde, İtalyan büyük elçiliğinin balkonundan, elçilik binası önünde toplanmış olan halka hitaben bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

«İtalyan - Alman çelik paktı, bugün, iki milletin azimlerinin tercemanı olan Führer ve Duçenin istedikleri silâh ve kan arkadaşlığında en yüksek başarısını bulmuştur. Alman ve İtalyan orduları, göğüslerinin ve kılıçlarının önüne geçilmez kuvvetile, köhne ve haris plütokrasileri yakında yıkacaklardır. Mukadder gürubuna doğru yürüyen eski dünyanın harabeleri arasından, iki ordu, yeni bir yol açacaklardır ve bu yol üzerinde, gamalıhaç ve liktör façio su bayrakları altında, daima müttehid olarak Alman ve İtalyan imparatorlukları, yeni bir medeniyet ve adalet devri kurmak için müstakbel asırlara doğru yürüyeceklerdir.»

Büyük elçinin nutku, her cümlesinde halkın alkışlarile karşılanmıştır.

Hitler - Mussolini arasında telgraflar

Berlin 10 (A.A.) İtalyanın harbe girmesi münasebetile Führer, İtalyan Kralına ve Duçeye iki memleket arasındaki silâh kardeşliğinin kıymetini tebarüz ettiren telgraflar gönderilmiştir.

Tunusta işlerinden çıkarılan İtalyanlar

Roma 10 (A.A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor: Tunus tramvay kumpanyası ve bir çok ticarethaneler bütün İtalyan memurlarına yol vermişlerdir. Memleketteki İtalyan mülkiyetleri askerî kontrola tâbi tutulmuştur. İtalyan köylüsüne civar piyasalarda gidip gelmek için verilen ruhsatnameler geri alınmıştır. Tunus şehrinde akşam saat dokuzdan itibaren başlıca yollar demir tellerle kesilmekte ve bazı binalara mitralyözlü askerler yerleşmektedir.

İngiltere ve Fransa sefaretleri

Roma 10 (A.A.) — Aleyhde tezahürlerin önüne geçmek üzere Fransa ve İngiltere büyük elçilikleri önüne kuvvetli askerî müfrezeler ikame edilmiştir.

Kanada meclisi, İtalyaya harp ilânını tasvip etti

Ottava 10 (A.A.) — Kanada mebusan meclisi, İtalyaya harp ilânını tasvib etmiştir.

Bulgaristanda bir tren kazası

Sofya 10 — Sofya - Pilevne hattında Strupets ve Roman istasyonları arasında büyük bir tren kazası olmuştur. Bir yük treni yağmurlardan demiryolu üzerine kayan iki büyük kayaya çarpmış, 10 vagon ve 2 lokomotofi tamamen harap olmuştur. 16 vagonla 200 metre boyunca hat ta hasarata uğramış, üç kişi ölmüş ve bir kişi de ağır yaralanmıştır.

Hazin bir ölüm

Kırşehir mebusu Doktor Yusuf Ziya Somer duçar olduğu hastalıktan kurtulamıyarak dünkü gün yatmakta olduğu Cerrahpaşa hastanesinde vefat etmiştir. Namazı yarınki Çarşamba günü öğle zamanı Teşvikiye camiinde eda ve Zincirlikuyudaki Asrî mezarlığa defnedilecektir. Ailesi efradına tesliyet ve kendisine Ulu Tanrıdan rahmet dileriz.

Kadıköy (SÜREYYA) da
RAŞİT RIZA TİYATROSU
HALİDE PİŞKİN beraber 13 Haziran Perşembe günü akşamı
YUMURCAK Vodvil 3 perde
Her perşembe SÜREYYA'da

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Açık eksiltme ilânı

1 — Meydancık'ta Yeni Fostahane caddesinde Valide hanıma yeni bir asansör vaz'ı 7/6/940 - Tarihinden 22/7/940 - Tarihine kadar açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Bedeli keşif (4510) liradır.

3 — Teminatı muvakkate (338 - lira 25 - kuruştur.)

4 — Eksiltme İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde komisyonda 22/7/940 - pazartesi -Günü saat 14- de yapılacaktır.

5 — Bu gibi işleri yapmış olan müteahhitler her gün öğleden sonra fennî şartname, münakasa şartnamesi ve mukavelenameyi almak üzere Vakıflar Başmüdürlüğünde Başmimarlığa müracaatları. (4669)

İstanbul Mıntaka Liman Reisliğinden:

1 — 10/Haziran/940 pazartesi günü Bakırköyünden Marmara Hayırsızada istikametinde saat 15 de 12 Haziran 940 çarşamba bünü saat 10 da Okmeydanından ve 14 haziran 940 cuma günü saat 10 da Metris çiftliğinden olmak üzere okul atış sahası üzerine tayyare defi topları ile atış yapılacaktır.

2 — Bakırköy Hayırsızada hattının cenubunda 10 haziran saat 15 ile 17 aralarında deniz vasıtalarının bulundurulmaması lüzumu topçu atış komutanlığından bildirilmektedir. (4787)

İstanbul Cümhuriyet Müddei Umumiliğinden:

İstanbul ceza ve tevkif evinin bir senelik ekmek ihtiyacı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Muhammen bedel «25625» lira olup muvakkat teminatı 1921 lira 90 kuruştur. Eksiltme 21/6/940 cuma günü saat 15 de Sirkeci Aşir efendi sokak 13 numarada adliye levazım dairesinde yapılacaktır.

Talipler şartnamesini tatil günlerinden maada her gün çalışma saatleri dahilinde mezkûr dairede görebilirler.

İstekliler kanuni vesikaları havi kapalı zarflarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar mezkûr dairede toplanacak komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri taşradan gönderilecek taahhütlü mektupların posta gecikmesinden dolayı mes'uliyet kabul edilmiyeceği ve ilân ücretinin müteahhide aid olduğu ilân olunur. (4570)

POLİTİKA

Sovyet - Japon anlaşması

Avrupada harp süratle inkişaf ederken dünya siyasî vaziyeti de değişiyor. Japonya ile Sovyet hükûmeti Mogolistanın şark hudutları üzerinde anlaştılar. Filvaki birçok seneler bütün dünyayı heyecan içinde tutan bu mesele, aslında Mançurya imparatorluğu ile Dış Mogolistan Halk Cümhuriyeti arasında idi. Fakat Mançurya, Japonyanın müttefiği ve Dış Mogolistan da Sovyet Rusyanın müttefiği bulunduğundan fiiliyatta mesele bir Japon - Rus ihtilâfı idi. Bunun için hudut üzerinde yapılan muharebelere Mançu ve Mogol askerlerinden ziyade Japon ordusu kıtalarile Kızılordu fırkaları iştirak etmekte idiler.

Münazaalı hudut gerek Şimalî Mançuryanın, gerek Dış Mogolistanın müdafaası noktasından elzem tabiî sedler olduğundan iki büyük devlet hudut hattını geriye sürmek istiyordu. Fakat Avrupa harbinin çıkması ve ilerlemesi üzerine iki büyük devlet Asyanın karasından ziyade bunun haricindeki menfaatlerini korumak kaygusuna düşmüş olduklarından, ikisi Mogolistan - Mançurya hududundaki askerî harekâtı bir gayri mahdut mütareke ile tatil etmişlerdi.

Şimdi Avrupa harbi büyük, küçük Avrupalı devletlerin hariçteki müstemleke imparatorluklarının mukadderatını tayin edecek bir şekil aldığından Japonya ile Rusya, Asyadaki her zaman müsellâh kuvvetlerinin çarpışmalarına sebep olan münazaalı bir hudut meselesini ortadan kaldırmağı bugünkü menfaatleri için muvafık bulmuşlardır.

Fakat bundan Japonya ile Rusyanın devamlı surette anlaştıklarına hükmolunamaz. Bugünkü uzlaşma şmdiki Avrupa harbinin doğuracağı âkıbetler karşısında tamamile serbes kalmaları için devamlı bir mütarekeden başka bir şey değildir. Japonya bir gün İngiltere ve Fransa ile olan meselelerini hallet mek istediği zaman Amerikanın müdahalesinden emin olmak için Rusya ile meşgul olmak istemiyor.

F.K.

Amerika Cümhur Reisinin nutku

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Bu hedeflere giden bütün yolların hiç bir mania ile tıkanmamasını temin edecek bir tarzda hareket edeceğiz. Gayretlerimizi yavaşlatmıyacağız ve ayni zamanda hedeflerimizden de vazgeçmiyeceğiz.

Amerikalılardan gayret, cesaret, fedakârlık ve sadakat hisleri isterim.»

B. Roosevelt, bundan sonra, İtalyayı harbe girmekten döndürmek için Amerika Birleşik devletlerinin sarfettiği gayretlerin bir tarihçesini yapmış ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

İtalyanın harbe girmesi takdirinde, diğer alâkadar devletlerin, İtalya ile teklif olunan yeni tesviye suretleri hakkında aktedilecek her türlü anlaşmaları sadıkane bir surette tatbik edeceklerine dair teminat vermelerini istemesini İtalyaya teklif ettim. Maalesef, İtalyan hükûmeti reisi, kendisine yapılan teklifleri kabulden imtina etti.

Amerika Birleşik devletleri hükûmeti, daha sabit bir evrensel nizam kurmak için iyi bir fırsat düştüğü zaman, İtalyan hükûmetile işbirliği yapmak azmini bildirdi. Bu nizam, silâhların azaltılması ve daha liberal bir ekonomik sistem kurulması esaslarına dayanacaktı. Fakat, İtalya, hareket serbestisi ismini verdiği şeyi muhafaza etmeyi ve Almanyaya karşı taahhütleri dediği şeyi tutmayı tercih etti.

Bu suretle, İtalya, diğer milletlerin haklarına ve emniyetlerine ve harbin bu genişlemesile doğrudan doğruya tehdid edilmiş bulunan milletlerin hayatına karşı istihfaf hislerini gösterdi. İtalya, isteklerini, sulhperver vasıtalarla elde etmek arzusunda bulunmadığını sarih surette isbat etmiştir.

B. Roosevelt, bilâhare, Amerikan infiradcılarından bahsetmiş ve şöyle demiştir:

«Bazıları şu açık hatayı işliyorlar ve diyorlar ki, bizler, kuvvet felsefesinin hüküm sürdüğü bir dünyada Amerika Birleşik devletlerinin bir ada teşkil etmesine, kalbimiz müsterih bir surette müsaade ederiz. Bu ada, infiradcı olarak konuşmakta ve rey vermekte devam edenlerin bir rüyası olabilir. Fakat benim için, Amerikan milletinin kahir ekseriyeti için, böyle bir ada, bugün, hürriyetsiz bir milletin, hapsedilmiş bir milletin, diğer kıtaların küstah ve aman bilmez efendileri tarafından zindan demirleri arasından günü gününe beslenen, tokatlanan bir milletin korkunç bir kâbusudur.

Bu hapisanenin inşa edilmesine ve bizim bunun içinde hapsolunmamıza nasıl mâni olabileceğimizi kendi kendimize düşünmekliğimiz tabiidir.»

Charlottesville 10 (A.A.) — B. Roosevelt, evvelce hazırlanmış olan nutkuna, ayrıca şu cümleyi ilâve etmiştir:

«1940 haziranının onuncu günü, hançeri tutan el, bu hançeri komşusunun sırtına saplamıştır.»

Amerika Hariciye Nazırının beyanatı

Vaşington 10 (A.A.) — (Reuter): Amerika Birleşik devletleri Hariciye Nazırı B. Hull, Mussolininin nutkunu dinlemediğini ve hâlâ bunu tetkike vakit bulamamış olduğunu söylemiştir.

Bitaraflık kanununun teşmilinin, umumiyetle bir memleketin harbe girmesinden bir iki gün sonra nazarı dikkate alındığını anlatan B. Hull, bu hususta katî bir ilândan evvel belki iki gün geçeceğini bildirmiştir.

B. Hull, hâlen Akdenizde 18 kadar Amerikan gemisinin bulunduğunu haber vermiştir. Ayan hariciye encümeni reisi B. Pittman, İtalyanın hareketinin Amerika Birleşik devletlerinin müttefiklere, insan hariç, mümkün her yardımı yapmak gayretlerini çabuklaştıracağını söylemiştir.

Ayni zamanda öğrenildiğine göre, Harbiye Nezareti 150 muharebe talim ve bilhassa bombardıman tayyaresini, tüccarların müttefiklere vermeleri için satışa çıkaracaktır.

Bugün, âyan azasından Lee, âyan meclisinde, Amerika Birleşik devletlerinin insan hariç, mümkün olan her şeyi, müşterek düşmana karşı müdafaaları müşterek bir hale koymak üzere, müttefiklere yollayacağını söylediği zaman, dahilî nizamname hilâfına, âyan localarını dolduran dinleyiciler, hatibi şiddetli surette alkışlamışlardır.

Eski Hariciye Nazırının beyanatı

Nevyork 10 (A.A.) — Hoover'in Cümhurreisliği zamanında Hariciye Nazırlığında bulunmuş olan Henry Stimson, New-York Herald Tribune gazetesine gönderdiği bir mektupta, müttefiklere tam bir yardımda bulunulmasını istiyen general Pershing'in bu talebini terviç etmektedir. Stimson, derhal top, tayyare ve her nevi harp malzemesi gönderilmesi ve Amerikada askerî hizmetin tesisi lüzumuna işaret etmektedir. Mumaileyh, diyor ki:

«Çok uzun müddet müttefiklerin yapmakta oldukları harbin bizim harbimiz olduğunu idrak edemedik.»

30 pedagog harp ilân edilmesini istiyor

Vaşington 10 (A.A.) — Bugün toplanan 30 Amerikalı pedagog, kanun adamı ve muharriri bir beyanname neşrederek Amerikanın Almanyaya ilânı harp etmesini talep etmiştir. Bu beyannamede şöyle denilmektedir:

«Alman noktai nazarına göre Amerikan müdafaa programı Amerikanın şimdiden İngiltereye ve Fransaya iltihak ettiği manasını tazammun etmektedir. Bize ait olan her şey, kendimizi ve istikbalimizi en müessir surette Fransada Weygandın tuttuğu hatta müdafaa etmekle kabildir. Millî menfaatimizin hududu Somme üzerindedir.

Beyannamede Amerika bitaraf kaldıkça askerî teslihatın kâfi derecede süratle müttefiklere gönderilemiyeceği kaydolunmaktadır. Bu sebeple Amerikanın bu vakıayı ve vaziyeti derhal takdir ederek hali harp mevcut olduğunu resmen ilân etmesi lâzımdır.

Sinir hastalığı arttı mı?

Profesör Mazhar Uzman: "Hamdolsun bizde böyle bir şey yoktur„ diyor

Harplerin sinirler üzerinde tesiri - Gıda meselesi ve ucuz yemek listeleri

Avrupadaki harp dolayısile her tarafta sinir hastalıklarının arttığı iddia ediliyor. Bunun ne derece doğru olduğunu anlamak için profesör doktor Mazhar Uzman ile görüştük. Muhterem profesör sorduğumuz suallere şu cevapları verdi:

— Şimdiki halde biz harbi sinema filmi gibi gazetelerde seyir ve «Allah insanların aklını başına versin» diye dua ediyoruz. Memleketimiz hamdolsun bu felâketten uzaktır. Halihazırda ne sinirlimiz artmıştır, ne de delimiz. İnşallah daima da böyle kalır. Geçen harpte cinnet pek hissedilir derecede artmamıştı. Lâkin harp nevrozları dediğimiz sinirlilik halleri, bilhassa Avrupada aktüalite haline gelmişti. Biz, sinirleri sağlam, irsi olarak cümlei asabiyesi metin ve kuvvetli bir ırkız. Hususile fatalist'iz. Bu, sinirlerin sıhhati için en büyük bir kalkandır.

Harp nevrozları en ziyade harbe iştirak eden adamlarda görülür. Çok defa asıl sahnei harpte değil, yaralı olarak veya tebdilî hava maksadı ile memleketine dönen insanlarda görülür. Bu gibiler, geçirdikleri feci sahneleri düşüne düşüne sinirlenirler. O zaman nevroz meydana çıkar. Bu vakalar eskidenberi tesbit edilmiştir. Hattâ, geçen harpte batan bir Fransız zırhlısının efradı kurtarılırken bu efradın bindiği sandalda bulunan bir genç mütehassıs, tahlisiye işinden sonra askerlerin hepsini ayrı ayrı muayene etmiş, içlerinde bir tek hastaya ras gelmemiştir. Bilâhare, harp bittikten sonra sandaldakilerden ekserisinin harp nevrozlarına tutulduğu görülmüştür. Demek ki, insanlar fazla heyecan karşısında bütün cümlei asabiyelerini gererek sinirlilik haline iradi olarak mani oluyorlar. Ondan sonra, serbes kalınca, deşarj başlıyor.

— Sinir harbi hakkında ne düşünüyorsunuz?

— «Sinir harbi» tabiri, tabii, bir politika tabiridir. Harpte sinirlerin kuvvetli olması çok lâzımdır. Sinir bozgunluğu, sinirde zafiyet, harp esnasında ağır hastalıklardan daha mühimdir. Onun için — senelerdenberi — harbe gidecek askerin kemmiyetinden ziyade keyfiyetine, cümlei asabiyelerinin sağlam olmasına hekimler dikkat ediyorlar, askeri, uzun uzadıya ruhî muayeneden geçiriyorlar, ve herkesin harp zamanındaki vazifesini, sulh zamanında cümlei asabiyesine göre ayırıyorlar. Sinirleri bozuk bir adam orduyu zaafa düşürür. Orduda iyi telkinin ve büyüklerin nümunei imtisal olacak surette fedakârlığının cümlei asabiye üzerinde çok selim tesiri vardır.

— Bizde sinirlilik ve cinnet halleri, kadınlarda mı fazladır, erkeklerde mi?

— Bizde, halihazırda erkeklerde cinnet, kadınlardan fazla görünüyor. Sebebi alkol, heroin, morfin ve frengidir. Hayat meşakkatının erkekler üzerine daha fazla tesir etmesi de sebepler arasındadır. Kadınlarda sinir tezahürlerinin fazla olmasında tarzı hayatımızın çok tesiri vardır. Ev içinde kapalı hayat, idman ve ekzersizden mahrumiyet, açık hava ve güneş görmeyiş, gıdasızlık bir dereceye kadar ev içinde ciddî bir meşguliyet bulamamak kadınlarımızı sinirli yapıyor. Medeniyetin icabatı da vardır. Kimisi giyinmek için gıdadan ekonomi etmek, ince, biçimli görünmek için aç kalmak yolunu tuttular. Bu vaziyette sinir sağlamlığı olur mu? Bundan başka, kız iken ekserya pek neşeli ve sinirleri sağlam olan bayanlarımızın, evlenip de çocuk doğurduktan sonra, ve hele doğum sıkı surette olursa, cümlei asabiyelerinde zaaf baş gösteriyor. Çocuk düşürmek teşebbüsleri de cümlei asabiyeyi bozuyor. Bunun için neşesizlik, kesiklik, yaşayıştan zevk almamak, olmıyacak şeye hırçınlık, ev hayatında ağzının tadını bozuş bayanlarda hergün gördüğümüz şeylerdendir.

— Madem ki bahis, döne dolaşa gıdaya geldi. İsterseniz, gıda rejimlerinizden bahsedelim. Harp halinde nasıl bir rejim tavsiye dersiniz?

— Gıda rejimi diyerek eskidenberi yazdığım rejimler fakirler içindir. Zenginler istediğini yer. Fakat fakirler yemeyince kendini sade bedbaht tasavvur etmez. ayni zamanda kâfi gıda alamadığını zannederek cümlei asabiyesine fena telkinlerde bulunur. Binaenaleyh benim vaktile yazdığım rejimlerin halk arasında huzur ve zevke sebep olduğu muhakkaktır. Bugün hamdolsun memleketimizde herşey mebzuldür. Saklanabilmesi kolay kuru şeyleri israf etmemeli. Gayet güzel sebzelerimiz var. Şimdi ucuzlayacak meyvalarımız, bilhassa kilosunun 10 kuruşa kadar ekseriya satıldığını gördüğümüz güzel üzümlerimiz başlıbaşına bir yemek olabilirler. Karbonu, şekeri, vitamini bol yemeklere, meyvalarımıza rağbet edecek olursak şeker istihlâki de fazlalaşmaz. Bu mevsimde güzel bir göbekli marul dururken niçin misafirlerimize Amerikadan gelen kahveler, çaylar ikram edelim? Yaz mevsiminde soğuk bir dilim karpuz ve kavunun yerini tutacak ne vardır?

Ya balıklarımız? Palamutlar, torikler... Tabii lüks balıklardan bahsetmiyorum. Palamut balığı azotu ile, yağı ile, vitaminleri ile fakirler için her zaman en güzel, en ucuz gıdadır. Ben harbi umumide ne namuslu ve kibar adamlar (bunlar arasında vezirler bile vardır) bilirim ki, yoksulluğunu kimseye hissettirmemek için 4 sene öğle yemeklerinde kuru ceviz, üzüm, incir ile beslenmişlerdir. Aklıma gelen ilk yemek listesi bu oldu.»

10 kuruş vermeyince...

Haseki hastanesindeki hastalar ziyaret edilemiyor!

Haseki kadın hastanesinin hasta ziyaret ünleri muayyendir. Fakat ziyaret için müyde almak lâzımdır. Bu, kalabalık vapur elerinden bilet almak kadar eziyetli ve ilfetli bir iştir. Ziyaretçiler, memurun ündeki masa başına güçlükle yanaşabili, burada memur, ziyaretçiden hastanın aini, adresini, anasının, babasının, kocaın ismini sorduktan sonra, alfabe terile sıralanmış deftere bakıyor. Memur, defterde hastanın ismine tesadüf eder ve zairin hasta ile münasebet ve alâkakanaat getirirse ziyaretçiye on kuruş kabilinde bir ziyaret kâğıdı veriyor. Bu ıla, hastaneye girebilmek için bir nevi aport mahiyetindedir. Hastanede inzibe emniyetin temini için her önüne gelb hastalarla temasına meydan vermeyerinde bir tedbir olabilir. Fakat resmastanelerimizde tedavi edilen hastalarıoğu, fakirdir. Onları ziyarete gelen ekseriya hal ve vakti yerinde olmaleşanlardır. Böyle olmasa bile ziyaretbir nevi vergi almak, ne demektir? Bu planan paralar, nereye, ne maksadarfediliyor? Haseki kadın hastanesi da meclis tarafından kabul edilmiş ye bütçesile idare edilen bir müessebu bütçenin varidat fasıllarında «hasiyaret edeceklerden alınacak para» bir kayda tesadüf edemedik.

yeti belediyenin salâhiyettar makamından tahkik ettik. Böyle bir ücret mından hayretler içinde kaldılar ve tahkik edeceklerini bildirdiler. Bu betsizliğe biran evvel nihayet verileceğini ümid ediyoruz.

Harp harekâtı

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Fransaya yeni İngiliz kuvvetleri geldi

Londra 10 — Bugün Fransaya yeni İngiliz kuvvetleri vasıl olmuştur. Bunları diğerleri takip edecektir. Başvekil, İngilterenin Fransaya yardım için azamî gayreti sarfedeceğini Fransız Başvekiline bildirmiştir. İngiliz kuvvetleri cephede sol cenahta mevki almışlardır.

Alman zayiatı çok büyük

Paris 10 (A.A.) — Fransız cephesinde Almanların uğradığı zayiat o kadar büyüktür ki 6 haziranda Führer, Achen ve Kolonyanın şehir ve kasabalarındaki bütün binaların yardımcı hastane olarak kullanılmasını emretmek mecburiyetinde kalmıştır.

Paristeki fabrikalar başka yere nakledilmiyecek

Paris 10 (A.A.) — Teslihat nezareti tebliğ ediyor: Hükûmet, tesisatlarını dağınık bir hale getirmiş olmağa başlamış olan bazı tayyare fabrikaları müstesna olmak üzere millî müdafaa için çalışan hiçbir fabrikanın hükûmet makamatının talimatı olmadıkça başka bir tarafa nakil için hazırlıklarda bulunamıyacağını teyid etmektedir. Şeflerin ve amelenin vazifeleri aynidir: Muharebedeki mevkiini terketmemek.

Bu katî talimat, patronlar ve amele tarafından büyük bir memnuniyetle karşılanmıştır.

BERLİTZ
Lisan Okulu
294, İstiklâl Caddesi
Bütün yaz açıktır.
Fransızca, İngilizce, Almanca
Lisan kursları
Haftada 3 ders, Ayda 4 Lira

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Şimal cephesinde temayüz eden bir Fransız kumandanı:

General BLANCHARD

Müttefiklerin şimal orduları Almanlar tarafından derhal imha edilecek diye umumî bir kanaat hasıl olmuştu. Halbuki, Belçika kralının dönekliğine rağmen müttefikler mükemmel bir çekiliş hüneri gösterdiler.

Bu ricat işinde birinci şeref, general Blanchard'ındır. Fransa ona Légion d'Honneur nişanının Grand Croix nişanını veriyor. Şüphesiz ki, bundan sonra bu generalin ismini daima en meşhur askerler arasında işiteceğiz. Belki de Fransanın ve dünyanın müstakbel mukaderatına hâkim olacak şahsiyetler arasında o da bulunacaktır.

Orléans'da 1877 senesinde doğan Blanchard çocukluğundanberi temayüz etti; Polytechnique ve Harbiye mekteplerinden hep birinci çıktı. 1914 harbine yüzbaşı olarak iştirak etti. 1939 da ordu kumandanı generaldi. 1940 mayısının onunda ordu grup kumandanı oldu. Belçika, Fransız, İngiliz kuvvetlerine o kumanda ediyordu.

Hayatını orduya ve ailesine hasretmiştir. Fevkalâde iyi bir zevç ve babadır. Altı evlâdı vardır. İki oğlu ile dört damadı da kendi gibi ordu hizmetindedirler.

★

Girid adası

Faşist mürevvici efkârı muharrir Ansaldo'nun ifadesinden İtalyanların Giridi de istedikleri anlaşılıyor.

Yunanistana aid olan bu ada, 140 kilometre uzunluğunda, 8618 kilometre murabbaı mesahasındadır. 375,400 nüfusludur. Merkezi Hanyadır.

Anadolu kıyısındaki adalar gibi, Girid de, vaktile Yunanistnı küçük Asyaya bağlıyan kara şeridinin bir parçasıydı. Afrika ve Asyanın tesirile, Girid, kara iklimine tâbidir. Sonbahardan maada diğer mevsimlerde yağmurlar intizamsızdır. Akar suları kısa ve fakirdir. Yeraltı akar suları vardır. Dağlar 2500 metreye kadar yükselir.

Ahalinin büyük bir kısmı ortodoks rumlardır. Merkezden maada meşhur şehirler Kandiye ve Resmo'dur. Adanın tabii menbaları ehemmiyetli değildir. Demir, sünger istihsal edilir. Keçi, üzüm ve zeytin yetiştirilir. Dağlarda yabani zeytinlikler mevcuttur. Başka ağaç kümeleri de olmakla beraber, umumiyet itibarile tabiat keldir. Akdenizi kateden vapurlar, ekseriyetle yanından geçtikleri halde Giride uğramazlar.

***

Girid, coğrafi mevkii dolayısile tarihte eski bir mevcudiyet göstermiştir. Milâddan 3000 sene evvel Anadoludan gelen Litler, Frikler, Etiler gibi muhtelif Türk zümreleri buraya yerleşmiştir. Anadolunun diğer taraflarından evvel medeniyet burada inkişaf etmiştir. Giridde hâkim olan krallara Minos dendiği için medeniyetine de bu isim verilmiştir. Girid, milâddan 2400 sene evvel büyük bir inkişaf gösterdi ve eski Yunan medeniyeti üzerine müessir oldu. Finikelilerden evvel Akdenizi baştan başa geçenler Giridlilerdir.

Ada, milâddan evvel 1700 senesinde yine Asyadan gelme kavimlerin istilâsına uğradı. 1400 de Akalar (Achaen) Giridi zaptetmekle beraber medeniyetine uydular. Daha sonra ada Tor'ların (Dorlen'lerin) istilâsına uğradı ve o zaman parlak bir medeniyet merkezi olan Knosas tahrib edildi. Bu istilâdan evvel Giridde pek çok katlı, balkonlu binalar ve ince bir zevkin mahsulü olan resimler vardı. Hanyanın cenubu garbisindeki Palhyremi ve civarındaki kemerler, Selimo mevkii ve harabeleri, Resmo'nun şarkındaki stalaktitler ve Melidoni mağarası tarihî mevkilerdendir.

Girid adası, sıra ile Romalılara (miladdan evvel 66), Araplara, (885), Bizanslılara (961 - 962), Venediklilere (1204), Osmanlılara (1645 ve 1669) intikal etti. Osmanlı imparatorluğunun zayıflaması üzerine 1861 den itibaren rumlar isyana başladılar ve arazinin sarplığından istifade ederek kanlı muharebelere rağmen Osmanlılara karşı durdular. Buna rağmen ada 1913 tarihine kadar resmen bize tâbi kaldı. Fakat on dokuzuncu asrın son senelerinde İngiltere, Fransa, Rusya ve İtalyadan mürekkep dört devletin nezareti altına girdi. 1906 da büyük devletler ada valisinin seçilme işini Yunan kralına bıraktılar. Nihayet 1912 de Girid ve Yunan mecllisleri birleştiler. Balkan harbi neticesinde Giridle alâkamız kalmadı.

Girid Venizelosun memleketidir. Mart isyanında Girid Venizelist bir rol oynamıştı.

★ Ortaköyde oturan tramvay kondüktörlerinden Recep, caddenin bir tarafından diğer tarafına geçerken şoför Şerifin idaresindeki otomobilin sadmesine uğrayarak yaralanmış, Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

SİNEMA

Hollivutta kızıl saç modası

Birçok artistler saçlarını kızıla boyattılar

Hollivutun meşhur kızıl saçlıları: Soldan sağa doğru: Barbara Stanwyck, Clara Bow, Rita Hayworth

Amerikanın tanınmış kadın muharrirlerinden Anita Loos, on beş sene evvel «Erkekler sarışınları tercih ederler» başlıklı bir roman neşretmişti. Bu roman Amerikada büyük gürültüler koparmış, siyah saçlılar her tarafta bu iddiayı protesto etmişlerdi. Bunun üzerine Anita Loos «Erkekler sarışınları tercih ederler» serlevhası altına «fakat siyah saçlılarla evlenirler» cümlesini ilâve etmeğe mecbur olmuştu.

Anita Loos'un bir adım gerilemesine rağmen Amerikada senelerce sarışınlar hâkim olmuşlardır. Hattâ daha ileri gidilerek plâtin sarısı denilen beyaza yakın saç moda olmuş, bu moda yüzünden senelerce kadınlar saçlarını çok açık sarıya boyatmışlardı. Sinema yıldızlarından da birçoğu bu modaya tabi olmuşlardı.

Hollivuttan gelen haberlere göre şimdi plâtin, hattâ sarı saç modası ortadan kalkmış, kızıl saç moda olmuştur. Sinema artistleri arasında kızıl saçlılar çok rağbettedirler. Birçok artistler de saçlarını kızıla boyatmışlardır. Sinema artistleri arasında kızıl saçlıların piri Clara Bow'dur. On sene evvel çok rağbette olan bu artist 931 de bir iftiraya kurban olmuş ve filim hayatından çekilmişti. Clara Bow sarı saç modasının en rağbette olduğu zamanda bile saçlarının kızıl rengini değiştirmeği kabul etmemişti. Şimdi birçok artistler saçlarını onun saçları rengine boyatıyorlar.

Hollivutta başlıca kızıl saçlılar Myrna Loy, Ann Sheridan, Barbara Stanwyck, Rita Hayworth'dur.

Jeanette Mac Donald

Güzel sesli artist kendini bahçe merakına kaptırdı

Avrupada başlıyan yeni harp Amerikada en ziyade Hollyvood'da tesirini göstermiştir. Burada bütün artistler harp ile çok fazla alâkadar oluyorlar. Yıldızlar da dahil olmak üzere kadın artistlerin hepsi askerlere gönderilmek üzere hediyeler hazırlıyorlar, yün yelekler örüyorlar.

Holliyvood'daki yıldızlar arasında harp ile ne fazla alâkadar olan Jeanette Mac Donald'dır. Güzel sesli artist Amerika ve İngiliz radyolarının haberler neşriyatını katiyen kaçırmamaktadır. Bunun haricinde boş vakitlerini bahçesinde geçiriyor. Mac Donald şimdiye kadar toplantıları, cemiyet hayatını çok seviyordu. Kocası Gnee Raymond ile birlikte sık sık eğlenceler tertip eder, davetler yapardı. Şimdi bunlardan vazgeçmiş, kendisini bahçe merakına kaptırmıştır.

Jeanette Mac Donald bahçesini ikiye ayırmıştır. Bir kısmı çiçek, bir kısmı sebze bahçesidir. Sevimli artist bahçesinin iki kısmiyle de bizzat meşgul olmaktadır. Çiçek kısmında yeni yeni güller yetiştirmektedir. Sebze kısmında da her türlü sebzeleri yetiştiriyor. Artist evinin sebze ihtiyacını temin ettikten başka dostlarına da hediye olarak sebze göndermektedir.

Jeanette Mac Donald kendisine bir bahçe kıyafeti hazırlamıştır. Bu kıyafet, işçilerin giydikleri keten pantalon ve ceketlere benziyor. Artist güllerini kendisi budamakta, meyva ağaçlarile de bizzat meşgul olmaktadır. Artist kendisiyle görüşen bir gazeteciye şu sözleri söylemiştir:

«Bahçe ile bir kaç aydanberi meşgul olmaktayım Gün geçtikçe bende bu merak artıyor. Açık havada çalışmanın hakikaten söylendiği kadar sıhhi olduğuna kanaat getirdim. Hergün sinirleri bozan bir çok şayialar çıktığı şu sırada açık havada çalışmak bir nevi ilâç hükmüne geçiyor. Niyetim bir müddet sonra filim çevirmekten vazgeçerek küçük bir çifliğe çekilmek, burada bahçe işlerile meşgul olmaktır. O zaman bunu iş olarak yapacağım, çifliğin idaresile kendim meşgul olacağım. Yalnız arasıra konserler vermek niyetindeyim.»

TÜRKÂN HÂTUN

Tefrika No. 89 Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Türkân hatun da oğlu gibi Moğolların uzun zaman Harzem iline akın yapamıyacaklarını sanıyordu

Sultan Mehmed, bu sahte mektup üzerine, Bedreddinin oynadığı rolü öğrendi ve hemen bütün generallerine birer mektup yazarak, her birini bir kaleye tayin etti. Zaten askerlerini de kalelere dağıtmıştı.

Sultan Mehmed bu mektup hadisesinden sonra bütün kumandanlarından şüphelenmişti. O artık bir generalin maiyetine bir ordu veremezdi. Kalelere gelince, oralarda sultan Mehmedin birçok değerli zabitleri ve gözü açık hafiyeleri vardı. Kalelerde hiç bir kumandan, hükümdar aleyhinde başkaldırıp faaliyete geçemezdi.

İşte, sultan Mehmedin, memleket sınırlarını muhafaza kaydından uzaklaşarak kalelerde tutunmak siyasetinde ısrar etmesinin sebeplerinden biri de Bedreddinin sahte mektupları olmuştu. Bu mektupların uyandırdığı şüphe ve tereddüdler — belki — ancak zamanla zail olabilirdi. Halbuki, hadisat o kadar süratle yürüyordu ki, sultan Mehmedin beklemeğe bir gün bile vakti yoktu. Ateş, saçağı sarıyordu.

***

Türkân hatunun endişeleri

Tajikler'in, her yakalanışında Moğollara aid mühim haberler vermesi, nihayet valide sultanı da harekete getirmişti.

Türkân hatun oğlile barıştıktan sonra, memleket işlerile daha yakından ve candan meşgul olmağa başlamıştı.

Sultan Mehmed generallerini ve askerlerini kalelere göndermekle beraber, Semerkandda ayrıca askeri tedbirler alıyor, surların etrafında büyük ve derin havuzlar kazdırıp içine su dolduruyordu.

Birçok kimseler, gizli gizli konuşarak, sultan Mehmedin Moğollarla büyük bir meydan muharebesine girişmeğe cesaret edemediğini ileri sürüyorlardı.

Özcan, bu iddiayı ileri sürenleri yakalatıp hapse attırıyordu. Özcan âdeta sultan Mehmedin sağ kolu olmuştu. Artık İmadın sesi duyulmuyordu.

Kaymış seferinden muzaffer olarak döndükten sonra, derhal Türkân hatunu ziyarete giden İmad ondan da yüz bulamamıştı. Valide sultan, Imada:

— Sen de vaz geç artık bu sevgiden, demişti, oğlumun hoşlandığı ve zevceliğe kabul ettiği bir kadını onun elinden alıp sana verecek değilim ya!

O güne kadar oğlu ile arası şeker renk olan Türkân hatun, şimdi, İmada iltifat bile etmiyordu. İmad, valide sultana fazla birşey söylemiyerek saraydan ayrılmış, bir daha sarayın semtine uğramamıştı.

İmadla Özcan, Harzemde biribirini çekemiyen iki tanınmış kumandandı. Garip bir tesadüf eseri olarak, ikisi de sevgililerine kavuşamıyor ve sevgililerinin hasretini çekerek ıstırap içinde yaşıyordu.

İmadın vaziyeti Özcanınkinden daha acıklıydı: İşodan bir çocuğu olmuştu... İmad bu çocuğu bin müşkülâtla büyütüyordu. Çocuğunu her görüşünde annesini de hatırlar ve:

— İşocuğuma ne zaman kavuşacağım?!

Diye ağlardı.

Türkân hatun elbette bir gün gene bir güçlükle karşılaşır da hizmetine koşarım diye bekleyen İmad, Semerkandda yedek ordu kumandanı olarak oturuyordu.

İmad bir gün Buharaya gitmek istedi. Sultan Mehmed müsaade etmedi:

— Benim ona ihtiyacım vardır. Günün birinde düşman ülkemize hücum ederse, Semerkandı Özcanla sen müdafaa edeceksiniz.

Diye cevap verdi.

İmad, sultan Mehmedin bu cevabından memnun olmamış değildi. Demek ki, hükümdarın gözünden düşmemişti.

Gelgelelim, Türkân hatunun dalkavuğu Necabeddin, İmadın Semerkandda kalmasını istemiyordu. Sebebi şu idi: İmad, Moğollarla harp ederken, Necabeddinin yeğenini zorla harp meydanına sürmüştü. Bu, hastalıklı bir delikanlı idi. Harp meydanında kendini düşmanın hücumundan koruyamamış, ölmüştü. Harp dönüşünde Necabeddinin adamları bu hâdiseyi kendisine anlatmışlardı. Necabeddin, Türkân hatuna güvenerek, her yerde ve her gün İmadın aleyhinde atıp tutmağa başlamıştı. Hattâ, İmadın Buharaya gitmek arzusunu duyduğu zaman — fırsat bulsaydı — sultan Mehmede bile:

— Bırakınız, gitsin... Artık ondan hayır yoktur.

Demekten de çekinmiyecekti. Bereket versin ki, ne Necabeddin bunu söylemek fırsatını bulmuştu; ne de sultan Mehmed böyle dedikodulara kulak veren bir hükümdardı. Sultan Mehmedin bir iyi huyu vardı: Birinin öteki aleyhinde söylediği sözleri katiyen dinlemez ve böyle kimselerden hoşlanmazdı. Hükümdarın bu huyunu bildikleri için, kendisine hiç kimse hakkında dedikodu yapmağa cesaret edemezlerdi. Fakat, Türkân hatun hiç de oğluna benzemezdi. O, her şikâyeti ve her dedikoduyu can kulağile dinlerdi; sarayında her gün bin bir entrika dönerdi.

Necabeddin, son günlerde Türkân hatunun kâtipliğini de yapmağa başladığı için, devlet işlerine biraz daha burnunu sokmak fırsatını ele geçirmişti.

Zavallı İmad, Necabeddinin kendi aleyhinde faaliyete geçtiğinin farkında bile değildi. Annesinin evinde oturuyor ve hiç kimse ile temas etmiyordu.

Cengiz hanın, o yıl sonbaharında (1219 M.) İrtiş suyu kıyılarından bir ordu ile kalkarak, Tajik iline, yani Seyhuna inmiş ve (Otrar) civarına yaklaşmıştı.

Bu haberi sultan Mehmedden önce Türkân sultan duydu; fakat oğluna bir hafta kadar birşey söylemedi. Valide sultanın endişesi büyüktü. O da, oğlu gibi, Moğolların uzun zaman Harzem iline akın yapmıyacağını sanıyordu. Halbuki, Cengiz han, sultan Mehmede daha iki ay önce şöyle bir haber göndermemiş miydi?

«— Senden intikam almağa and içtim. Çok yakında hem seninle, hem de mağrur ananla karşı karşıya geleceğim. Hazır ol!»

Sultan Mehmed bu sözlere ehemmiyet vermemişti amma, Türkân hatun Cengizin ne yaman bir adam olduğunu biliyor ve gönderdiği haberi unutmuyordu.

Cengiz hanın, ordusile (Otrar) civarına inişi Türkân hatunun fena halde canını sıkmıştı. O gün, Necabeddin — birşeyden haberi olmadan — gene her zamanki gibi, İmad aleyhinde atıp tuttuktan sonra:

— Bu adam Buharaya gitmek istiyor. Hükümdar onu neden bırakmıyor? Siz bari delâlet etseniz de, adamcağız Buharaya gitse... Oradaki işlerini görse.

Dedi. Türkân hatun dayanamadı:

— Oğlum, onu göndermemekte haklıdır. Düşman Otrar civarına gelmiş. Yarın Semerkand üzerine yürürse, bizi ondan başka kim müdafaa edecek?

Necabeddin göbeğini hoplatarak güldü:

— A sultanım, neden merak ve endişe ediyorsunuz? Özcan Semerkand kalesinin yegâne muhafızı ve komutanıdır. Sizler ordunun başında bulundukça ve Özcan gibi bir kahraman, kalelerimize canını siper ettikçe, Cengizin bir avuç baldırı çıplak akıncısından korkulur mu?

Türkân hatun Cengizin ne kadar kuvvetli olduğunu biliyordu. Fakat o, kendi kuvvetine de, ordularına ve kumandanlarına da güveniyordu.

— Ben oğluma İmad hakkında birşey söyliyemem, dedi.

Necabeddin o gün İmadın Semerkanddan uzaklaştırılmasına çok çalıştıysa da muvaffak olamadı.

— Elbette bir başka gün bu fırsat gene elime düşer. Harpte yeğenimin ölmesine sebep olan bu herifin sırtını yere getirmek boynuma borç olsun... diye söylendi.

(Arkası var)

Esrarlı Yüzük

AŞK ve MACERA ROMANI

Tefrika No. 4 Nakleden: (Vâ - Nû)

— Rica ederim... Bırakın... Konuşmak istemiyorum... Ailemizin mahrem işlerine kulak misafiri olduğunuz için bile müteessifim...

Arap:

— Nasıl? - dedi. - Bana bu tarzda mı muamele ediyorsunuz? Maamafih zarar yok, Yâ bey.. Ben kızmam... Maahaza, biliyorum ki şayet bir tek söz söylesem derhal bana kulak vereceksiniz... Beni söyletmek için ricada bulunmanız icap ediyor, halbuki susturmağa uğraşıyor...

— Bilmece gibi konuşuyorsunuz!

Ve fazla tafsilât istemeden, ahenktar yürüyüşle binaya doğru ilerledi. Adımlarını sıklaştırdı. Kızını görmek arzusundaydı. Bu badirede onun mesut yüzünü bir elem gölgesi kaplamasın diye korkuyordu.

«— Fakir olmasına rağmen bu geceyi zengin kuzini Masume'den her halde daha rahat geçirecek!» diye düşündü.

Servet farkından dolayı ailenin iki kısmı arasında bu derece hakkaniyetsizlik yapan felekten böylelikle küçük ve manevî bir intikam almış oluyordu.

Salona girdi.

Feriha da, Masume de dans ediyorlar... İkisi de son derece güzel... Fakat ev sahibinin kızı hakikatte daha cazip olmasına rağmen şu esnada kendininki göze daha şirin geliyor...

Zira Masume dalgın, düşünceli...

Hattâ bir an, yanındakiler, hastalandığına bile zahip oldular. Yalnız Mahir bey bu genç kalbi üzen ıztırabı keşfedebiliyordu.

Kızcağız, başka bir kavalye ile dans ettiği sırada, bir uşağın sevgilisine yaklaştığını, bir şeyler söyleyince Hayrinin aceleyle dışarı çıktığını görmüştü. Hattâ bir «Allaha ısmarladık!» bile demeden gidiş... Buna ne mâna vermeli?...

Genç kız, ne olduğunu anlamak üzere dans bitince kapının önüne çıkmıştı. O sırada annesile babasının bahçeden döndüklerine rasladı.

Annesinin söylediği şu cümleler kulağına çalındı:

— Yarın her şeyi öğrenirsin... Esasen benden öğrenecek bir şeyin de yoktur... Bu akşam ev sahibesi olduğumu ve evimde davetliler bulunduğunu aklımdan çıkarmıyacağım... Ona göre hareket edeceğim.

Sonra, kızını gördü.

— Masume... - diye mırıldandı. - Senden gayret, cesaret, irade kuvveti beklerim, evlâdım...

— ?

— Haydi, dans et... Eğlen... Oyalan... Ve bilhassa yüksek bir ailenin evlâdı olduğunu aklından çıkarmayıp haysiyetini gözet.

Bu sözler üzerine, hep birlikte salona girdiler. Kalabalığa karıştılar. Masume'nin aklı fikri altüst olmuştu. Bütün azmine, gayretine rağmen tabiî görünemiyordu. Zihninin hercümerci çehresine vuruyordu.

Hayranları ona bakmakta ve hastalandığını sanmaktaydılar. Hakikaten de bu zengin ailenin güzel ve yegâne varisi pek çok kimseler tarafından beğenilmekteydi. Yüksek mevkideki gençler arasında ona pek çok talipler zuhur ettiyse de annesi ve babası kendine bir namzed seçmek hususunda onu serbes bırakmışlardı. Zira Masume hayatta her istediğini yapabilecek bir servette bulunuyordu. Çocukluk arkadaşı Hayriye karşı olan alâkası da gözlerinden kaçmamıştı. Buna mâni olmak istemediler. Bilâkis Hayriyi muvafık buluyorlardı. Ancak biraz zaman geçmesini ve hislerdeki ciddiyete kanaat getirmeği bekliyorlardı. Ondan sonra işi resmiyete vuracaklardı. Netekim bir müddet beklediler. Delikanlı, Avrupada üç sene staj yapıp döndükten sonra, Masume'ye karşı ayni alâkayı gösteriyordu.

Galibe'nin oğlu, ciddî bir çocuktu. Kendini eğlenceden ziyade okumağa verirdi. Avrupadan dönüşte evinde büyük bir kütüphane, bir de hususî lâboratuvar tesis etti. Çalışmağa başladı. Gözü evinde, meşgalesinde, gayesinde olan bu güzel ve asil delikanlı tam mânasile bir ideal damaddı. Her halde kızlarını mesud edecekti.

Hayri de bu akşam Masume'yi son derece sevdiğini, biricik aşkının o olduğunu ve o olabileceğini anlıyordu.

Kız da, delikanlı da bu gece biribilerini nişanlı addettikleri için herkesin ne diyeceğine bakmadan istedikleri gibi dans etmekte mahzur görmemişlerdi.

İşte böyle bir saadet ortasında felâketin yıldırımı üzerlerine bütün şeametile düşmüştü.

Lâtife hanım, kızının saadetile bizzat Masume'den daha fazla alâkadar olmakla beraber, işte birdenbire bu münasebeti kökünden baltalamıştı. Sebebini anlamamakla beraber, genç kız, başının üstünde bir felâket fırtınasının koptuğunu hissediyordu.

İşkence halinde devam eden tango nihayete erince, hemen babasını aramağa çıktı.

Raif bey ona katî vaziyeti bildirirdi. Onun azim ve iradesinden bir an bile şüphe edilemezdi.

Masume, babasını, büfede, gayet mütebessim yüzlü, şen bir kadının yanında buldu. Sarıvasıf paşazade de konuşup gülümsemekteydi. O derece tabiî bir vaziyetteydi ki, kız:

«— Acaba rüya mı gördüm?» diye şaşırdı.

Fakat zavallıcık, çok geçmeden korkulu rüyaya tekrar girdi. Kâbustan da daha müthiş bir vaziyete! Çünkü hakikatin tâ ortasına!

Babası, evlâdını elbisesinden de daha bembeyaz bir betbenizle karşısında görünce, alçak, fakat mânidar bir sesle:

— Masume!... - dedi. - Ailemizi elâlemin dedikodusundan masun bir halde bulundurmak vazifesini sana tevdi ediyorum. Hayri bu akşam buraya dönmiyecek.

Kız, dudakları titriyerek:

— Dönmiyecek mi?... Bu akşam mı?...

Yani:

«— Sade bu akşam mı?» demek istiyordu. (Arkası var)

Günlük Borsa

ESHAM ve TAHVİLÂT - KAMBİYO ve NUKUD FİATLERİ

10 Haziran 1940 Pazartesi

DEVLET BORÇLARI

	Lira Kr.
% 7,50 1933 Türk borcu I	18.80
» II	18.70
» III	18.75
» » 1934 Türk borcu ikinci sıra	—
» 5 1918 İstikrazı dahili	20.80
» » 1938 ikramiyeli	19.02
» » 1933 ikramiyeli Erani A.B.C.	19.10
» 7 1934 Sıvas-Erzurum D.Y.I.	19.50
» » 1934 Sıvas - Erzurum D.Y.II	19.58
» » 1934 Sıvas-Erzurum D.Y.III	19.58
» » 1934 Sıvas-Erzurum D.Y.IV	19.58
» » 1934 Sıvas-Erzurum D.Y.V	19.58
» » 1934 Sıvas-Erzurum D.Y.VI	19.58
» 2 1932 Hazine bonoları	54.—
» » 1934 » »	15.25
» » 1935 » »	29.50
» » 1938 » »	47.87
Anadolu demiryolu tahvili I-II	35.85
Kuponsuz	35.—
Anadolu demiryolu mümessil senet	37.25
Haydarpaşa limanı	37.75
Haydarpaşa limanı mümessil senedi	39.25

HİSSE SENETLERİ

T. Cümhuriyet Merkez bankası	102.—
Türkiye İş Bankası (Nama muharrer	8.35
Türkiye İş Bankası (Hamile ait)	8.55
Türkiye İş Bankası müessis hissesi	75.—
Anadolu demiryolu şirketi (% 60)	21.—
Anadolu demiryolu şirketi (% 100)	35.—
Eskihisar çimento şirketi	7.30
Şirketi Hayriye	22.—
Şirketi Hayriye temettü	15.—

ECNEBİ TAHVİLLERİ

Kredi Fonsiye 1903	107.—
» » 1911	99.50
» » Amorti	70.—
» » Kupon	1.70

NUKUT

Türk altını	2395
Osmanlı Bankası «Banknot»	3.00

KAMBİYO

	Türk lirası
Londra üzerine 1 Sterlin	5.24
Nevyork üzerine 100 Dolar	145.—
Paris üzerine 100 Frank	2.9647
Milâno üzerine 100 Liret	8.3175
Cenevre üzerine 100 Frank	29.2725
Brüksel üzerine 100 Belga	2.96875
Atina üzerine 100 Drahmi	0.9975
Sofya üzerine 100 Leva	1.825
Madrit üzerine 100 Pezeta	14.455
Budapeşte üzerine 100 Pengö	25.1075
Bükreş üzerine 100 Ley	0.625
Belgrad üzerine 100 Dinar	3.3175
Yokohama üzerine 100 Yen	36.66
Stokholm üzerine 100 Kuron	31.005

Hâlde toptan satış

10/6/940 pazartesi günü

İstanbul Belediyesi Merkez Hâlinde toptan satılan yaş meyva ve sebze fiatları:

Cinsi	Emsali	En aşağı Kr.	En yukarı Kr.
Bamya	Kilo	40	45
Domates	»	17	18
Sakızkabağı	»	6	7
Bakla	»	3	4
Araka	»	13	14
Bezelye	»	10	11
Semizotu	»	2	3
Patates	»	9	10
Soğan	»	6	7
Ispanak	»	3	4
Fasulye çalı	»	11	12
» Ayşekadın	»	14	15
» yeşil	»	10	11
Biber dolmalık	»	40	50
» sivri	»	45	50
Pancar	»	2.50	3
Patlıcan	»	55	60
Taze yaprak	»	9	10
Enginar	Adet	2.50	7
Hıyar yerli	»	3	6
»	»	1	1.50
Marul	»	2	3
Yeşil salata	100 »	40	75
Taze soğan	»	1	1.25
» sarmısak	»	1.50	2
Maydanoz	Demet	—.50	—.75
Dereotu	»	—.25	—.50
Nane	»	—.50	—.75
Pazı	»	1.50	2
Turp kırmızı	»	—.75	1
Can eriği	Kilo	12	18
Vişne	»	15	20
Kiraz	»	16	20
Kayısı	»	25	40
Şeftali	»	15	30
Armut	»	14	15
Çilek yerli	»	27.50	46
» Ereğli	»	10	18
Limon ecnebi	100 Adet	200	220

Bu gece nöbetçi eczaneler

Beyoğlu mıntakası: Merkezde (Dellâsuda), (Vingopulo), Taksimde (Limoner), (Ertuğrul), Şişlide (Maçka), (Kurtuluş), Galatada (Mustafa Nail), Kasımpaşada (Turan), Hasköyde (Hasköy), Eminönü mıntakasında: Merkezde (Minasyan), Küçükpazarda (Hikmet), Alemdarda (Sırrı Rasim), Kumkapıda (Süreyya), Fatihte Şehzadebaşında (Üniversite), Şehreminde (Hamdi), Karagümrükte (Suad), Fenerde (Vitali), Samatyada (Teofilos), Aksarayda (Ziya Nuri), Üsküdarda (İttihad), Beşiktaşta (Nail Halid), Kadıköyde (Sıhhat), (Muhtar), Sarıyerde (Asaf), Büyükadada (Halk), Heybelide (Halk), Eyüpte (Hikmet) eczaneleri.

[Arnavutköy, Ortaköy ve Bebek eczaneleri her gece nöbetçidirler.]

KÜÇÜK İLÂNLAR

KÜÇÜK İLÂNLAR
Fevkalâde ahvalin devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

BUZ DOLABI MÜTEHASSISI — Her türlü elektrik instlasyon yapabilen ve radyodan anlar bir genç iş arıyor. Akşamda (M. rümuzuna mektupla müracaat. — 2

BİR DAKTİLO BAYAN İŞ ARIYOR — Ortamektep mezunuyum. Daktiloda seri yazarım. Müesseselerde mutedil ücretle bir iş arıyorum. Akşamda (M. F.) rümuzuna mektupla müracaat.

BİR GENÇ İŞ ARIYOR — Senelerdenberi tecrübesi olan bir genç ticari bir müessesede iş arıyor. Türkçe, Fransızca ve Almanca muhabere yapar. Birinci nevi referanslar. Askerlikle bir ilişiği yok. Akşamda (B. R.) rümuzuna mektupla müracaat.

PROFESÖR VE MUALLİMLERİN YAZDIKLARI — Kitaplar baro avukatlarının bilûmum dava ve her nevi eski türkçe yazıları türkçeye, fransızca eserleri de fransızca olarak gayet uygun şeraitle çabuk olarak daktilo edilir. Taşradan da sipariş olursa seri bir surette yazılır. Akşamda (Daktilo) adresine mektupla müracaat. — 1

FAAL BİR GENCİM — Türkçe muhaberatına kuvvetliyim, Fransızcaya da âşinayım. Daktiloda seri yazar takibat ve büro işlerine vakıfım. Bonservisim vardır. Büro veya her hangi bir müessesede iş arıyorum. İsteyenler Akşam'da B. Z. A. rümuzuna mektupla müracaatları. — 2

ŞİMDİYE KADAR MÜESSESATI HUSUSİYEDE — Ve ezcümle bankalarda bilfiil salâhiyettar vazifede çalışmış iktidar ve istidadile mütemayiz usulü müzaafaya vakıf bir muhasip her hangi bir ticarethanede ve müessesatı maliyede çalışmak arzusundadır. Birinci sınıf bonservisleri vardır. Böyle bir muhasibe lüzumu olanların Akşam gazetesi vasıtasile muhasip rümuzuna tahriren müracaatları. — 2

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

HASTABAKICI — İstiyoruz. Tecrübeli ve pratik olması, okuma yazma bilmesi kâfidir. Yerebatan'da Sağlık Yurdu. Tel: 20107.

HASTABAKICI VE HADEME KADIN ARANIYOR — İsteyenlerin Cağaloğlu Sıhhat yurduna hemen müracaatları.

HADEME ARANIYOR — Fatih Gelenbevi orta okulunda 20 lira ücret marangozluk ve bahçıvanlık bilir hademeye ihtiyaç vardır. Mektebe müracaat.

MÜREBBİYE ARANIYOR — Boğaziçinin Anadolu sahilinde oturan bir aile 4 ve 5 yaşındaki çocuklarına bakacak ve ders verecek iyi aileden ve tahsil görmüş öz Türk bir bayan aranmaktadır. İsteyenlerin yazı ile Posta kutusu 1137 Galata adresine müracaatları. —

İYİ DİKİŞ DİKEN BİR BAYAN ARANIYOR — Akşam gazetesi ilân memurluğuna müracaat.

İYİ İNGİLİZCE BİLEN BİR BAYAN ARANIYOR — Telefonla 21263 numaraya müracaat.

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK FİRİJİDER BUZ DOLABI — Az kullanılmış 34 modeli sağlam bir buz dolabı acele satılıktır. Beyoğlu İstiklâl caddesi 43 numaralı yağcı dükkânına müracaat. — 1

SATILIK YENİ PORTATİF KÖRTİNG — Marka radyo ve Hohner akordiyon görmek ve almak üzere Karaköy Halil paşa petrol limited benzinci İhsan Evrim'e müracaatları. — 5

SATILIK MARANGOZ ALÂTİ — Kalınlık, plânya, delik, tepsi motör toptan satılıktır. Aksaray Kemalpaşa caddesi 30 No. marangoz ve doğrama fabrikasına müracaat. Telefon: 21713

PASTA VE MAHALLEBİCİLERİN NAZARI DİKKATİNE — Frijider yeni dört gözlü bir dondurma makinesi ile bir buz dolabı terki ticaret dolayısile satılıktır. Taksim Cümhuriyet meydanı abide karşısında tütüncü bay Feride müracaat. Telefon: 41537 — 1

SATILIK PİYANO — Alman marka çapraz bir piyano satılıktır, taksitte kabul olunur. Kadıköy Talimhane sokak 21.

SATILIK GÜZEL MOBİLYA — Fevkalâde kanape takımı, divan, yemek ve çay masaları koltuklar Salamandra ve saire satılıktır. 9-12 arasında 81345 telefon. — 2

4 — KİRALIK - SATILIK

9500 LİRAYA ACELE SATILIK APARTIMAN — Kurtuluş Simens tramvay istasyonu Mekkâreci sokak Nebean apartıman sırasında köşe başı nezareti fevkalâde üçer oda bir «Salon kare» gömme banyoları en son usul konforü havi yeni apartıman satılıktır. İradı 900 lira. — 2

ACELE SATILIK VE KİRALIK APARTIMAN — Maçka Teşvikiye caddesi 29/31 numaralı üç katlı 25 odalı havadar bahçeli ve iki caddeye yüzü ve gayet geniş balkonu ve kısmen ihzar edilmiş kalorifer tesisatı ve denize nezareti olan mücedded apartıman satılık ve kiralıktır. Taliplerin 3 üncü kata — 2

SATILIK KÖŞK — Feneryolu istasyonuna iki dakika mesafede Yaverağa sokağında 37 numaralı Cmal Mollanın çam ağaçları ve konforlu ve dairelere taksime elverişli 11 odalı köşkü satılıktır. Suadiye Şaşkın bakkal tramvay durağında 366 da Ziya Gökşine müracaat.

DEVREN SATILIK DÜKKÂN — Kadıköyünde Süreyye ve Opera sinemaları karşısında, köşe başında hava gazı, elektrik ve su tesisatını havi, mevkii itibarile bakkaliyeye de çok müsaid bulunan tütün, meze ve pastacı dükkânımı pek ehven fiatle müstacelen devredilecektir. Mühürdar Zühâl gazinosu bay Mehmede müracaat.

ACELE SATILIK APARTIMAN — Beş katlı üçer odalı 65 lira kira getirir. Cihangir Bakraççılar numara 23 görmek için içindekilere, görüşmek için İstanbul Balıkpazar süngerciler No. 73 telefon 24079

KİRALIK — İç Ortaköyde Çayır sokağında 19 nunmarada 40 dönüm bahçesi büyük ahırı bol tatlı suyu beş odalı evi yemiş ağaçları her nevi varidata elverişli ucuz. — 2

MÖBLE YAZLIK KİRALIK APARTIMAN — Komple 3 oda, yemek ve mutfak levazımı, sıcak su, telefon. Taksim General Recep caddesi Panorama Ap. No. 9 — 2

SATILIK BOSTAN — Lângada tramvay caddesi üzerinde Kürkçübaşı sokağı 1-2 No. lu iki bostan satılıktır. Taliplerin Beyazıt Soğanağa mahallesi küçük Haydar Ef. sokak No. 5 de B. Sadiye müracaatları. — 2

KİRALIK DÜKKÂN — İstanbulun en işlek piyasa yerinde Mısır çarşısı civarı Hasırcılar çarşısı Balkapanı hanı kapısının yanında No. 23. Dükkân büyük ve vitrinli olup kirası ucuzdur. Topkapı Baruthane yokuşu No. 20 ye müracaat. — 4

HEM SAYFİYELİK HEM KIŞLIK KİRALIK DAİRE — Üsküdar İmrahor eczane sokak 68 No. apartımanın üst dairesi her tarafa nezareti mükemmel konforlu 6 oda ve müştemilâtlı ve bahçelidir. — 1

KELEPİR ARSA — Bostancıda Vükelâ caddesinde denize nazır arsa 1200 arşın 20 metre yüzü tramvaya 5 dakika 400 liraya, Galata Havyar hanında 77/1 No. müracaat. — 1

SATILIK ÇİFLİK — Topkapıya yaya on dakika mesafede Davutpaşa kışlası önünde 4 tarafı yol ile muhat 150 dönüm arazi satılıktır. Taliplerin Beyazıt Soğanağa mahallesi küçük Haydar Ef. sokak No. 5 de B. Sadiye müracaat. — 2

ARNAVUTKÖYÜNDEN BEBEĞE — Kadar olan sahada beş altı odalı kâgir, bahçeli bir yalı veya köşk ve yahut Cağaloğlu, Nuruosmaniye, Şişli semtlerinde beş altı odalı kâgir bir ev satın alınacaktır. Akşam gazetesinde D. F. C. adresine mektupla müracaat. — 2

AYAZPAŞADA KİRALIK EV — On bir odalı, kalorifer ve sıcak su tesisatlı, güzel bahçeli, Boğaza ve Marmaraya harikulâde manzaralı ve tam konforludur. Müracaat: Ayazpaşa Saray arkası Namık paşa sokak No. 7. Telefon: 40552. — 19

5 — MÜTEFERRİK

İNGİLİZCE ve ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya) — İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asrî metodla verilir. — Fransızcayı mükemmel konuşur. — Esaslı ve en seri usul. — Ücret mutedil — (Prof. H.) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

YÜKSEK TAHSİL — Talebesinden bir genç, riyaziye, fizik ve kimya derslerinden ikmale kalan orta okul ve lise talebesini ehven fiatle ve talebenin evine giderek, imtihana hazırlar. İsteyenlerin bir mektupla (Akşamda N. C.) adresine müracaatları. — 2

DERS — İngilizce ve Fransızcayı çok iyi bilen bir matmazel, hususi ders vermektedir. Akşamda S. K. rümuzuna mektupla müracaat. — 1

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ
Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden
Kinder - Chvester - S. K. - İ. N.
namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Dr. Suphi Şenses
İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı tramvay durağı Lekler Apt. Tel: 43924

Zayi — Adana İş bankasındaki 6364 No. lı Küçük Cari hesabımda kullandığım mührümü zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.
6364 No. lı hesap sahibi: Mirza Yunus

İLÂN

İnhisarlar İdaresinin Üsküdar Depolar Grubunun Şemşipaşadaki işleme ve bakım evi lokantası eksiltmeye konmuştur.

17/6/940 günü ihalesi icra edilecektir. Taliplerin tafsilât ve şartnameyi almak üzere mezkûr Grup Müdürlüğüne müracaatları.

ZAYİ — Kartal Balcıköyü okul mührü resmisini kaybettim. Yenisini alacağımızdan eskisinin hükmü yoktur.
Recep Bozkaya

T. İŞ. BANKASI
1940 Küçük Carî Hesaplar İKRAMİYE PLÂNI

1940 İKRAMİYELERİ :

1 adet	2000	liralık	= 2000.—	lira
3 »	1000	»	= 3000.—	»
6 »	500	»	= 3000.—	»
12 »	250	»	= 3000.—	»
40 »	100	»	= 4000.—	»
75 »	50	»	= 3750.—	»
210 »	25	»	= 5250.—	»

Keşideler: 1 şubat, 1 mayıs, 1 ağustos, 1 ikinciteşrin tarihlerinde yapılır.

DESCHIENS

KANSIZLIK
Bir çok hastalıklara sebeb olur. Kansızlığı;
DESCHİENS ŞURUBU kullanmakla tedavi ediniz.
DESCHİENS ŞURUBU zafiyeti giderir, vücuda kan, kuvvet ve iştiha temin eder. Bütün hastalıkların önünü alır.
Reçete ile satılır

Darphane ve Damga matbaası Müdürlüğünden

2257 ve 2461 numaralı kanunlar mucibince darp edilmekte bulunan brons on paraların Maliye Vekâletinden alınan emre tevfikan 12/6/940 tarihinden itibaren tedavüle vezedileceği ilân olunur. «4820»

KUŞ TÜYÜ yastık, yatak, yorganları
Dünyada en iyi istirahat vasıtasıdır

Kuş tüyü yastık, yatak, yorganlarını kullananlar bunu her zaman takdir ederler. «1» liraya alacağınız bir kuş tüyü yastık bunu isbata kâfidir. Fiatlerde tenzilât yapılmıştır. Kuş tüyü kumaşlarının her çeşitleri vardır. Fabrikâ ve satış yeri: Çakmakçılarda Sandalyeciler sokak Kuş Tüyü fabrikası.

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinden:

«Tahtı isticarımızda bulunan Beşiktaşta Cihannüma mahallesinde Yalı sokağında» «kâin 3/3 kapı numaralı «İpsatya, Efterpi ve Yakof Papadopolos» a aid binanın 1295» «tarihli istimlâk kararnamesine göre menafii umumiye için istimlâkine karar istihsal» «edilmekle arsa, bina ve teferrüatile rıhtım ve iskelesinin heyeti mecmuasına, mahsus» «komisyonca TL. 43000.- «kırk üç bin lira» kıymet takdir edilmiş olduğu ve alâkadarlarca» «keyfiyete vaki olacak itirazın 30/5/940 tarihinden itibaren sekiz gün zarfında Beşiktaş» «Kaymakam ve Belediye şubesi müdürlüğüne yazılı olarak bildirmesi lüzumu ilân olunur.»
(4671)

Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüğünden :

1 — 65 ton sömi kok ve 70 ton «Kriple» maden kömürü açık eksiltme ile ve 350 ton «Karabük» izabe koku kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

2 — Bunlardan sömi kokun muhammen bedeli 1482 ve muvakkat teminatı 111,15 lira ve kriplenin bedeli 1050 ve teminatı 78,75 lira ve kokun bedeli 9450 teminatı 708,75 liradır.

3 — Sömi kokun eksiltmesi 24/6/1940, kriplenin eksiltmesi 25/6/940 ve kokun eksiltmesi 26/6/940 günleri saat 14 de idaremizdeki komisyonda yapılacaktır. Bu eksiltmelere girmek isteyenler 2490 sayılı kanun mucibince ibrazına mecbur oldukları vesaik ile muvakkat teminatı eksiltme günlerinde muayyen saate kadar mezkûr komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. İzabe kokuna ait teklif mektubu kapalı ve mühürlü bir zarfla eksiltme saatinden bir saat evveline kadar verilmiş olacak ve mukabilinde makbuz alınacaktır.

4 — Şartnameler 10/6/1940 tarihinden itibaren her gün idareden verilir. «4653»

Senelerdenberi tanınmış ve çok rağbet görmüş olan

ALEM RAKISI

Bu kere İNHİSARIN KONTROLÜ ALTINDA fıçıda uzun müddet DİNLENDİRİLMİŞ olarak piyasaya çıkarıldığını sayın müşterilerine mevsim sürprizi olarak arzeder.

Kumkapı No. 13, 15, 17 - Telefon: 20741

Tuzla içmeleri

1 HAZIRANDA AÇILMIŞ

ve Trenleri işlemektedir.

GENÇ GÖRÜNMEK İÇİN

50 yaşlarındaki kadınlar 35 YAŞINDA görünebilirler.

Meşhur bir cilt mütehassısı tarafından keşif ve genç hayvanların cilt hüceyrelerinden kemali itina ile istihsal edilen ve bir genç kızın taze ve saf cildinin unsurlarına müşabih olan «BİOSEL» tabir edilen kıymetli ve yeni cevher, halihazırda cilt unsuru olan penbe renkteki Tokalon Kremi terkibine karıştırılmıştır. Bu akşam, yatmazdan evvel sürünüz. Uyuduğunuz her dakika zarfında cildinizi, bu kıymetli unsuru mas edip beslenecek ve her sabah kalktığınızda cildiniz, daha saf daha taze görünecek ve gençleşecektir.

Gündüzleri, beyaz (yağsız) Tokalon Kremi kullanınız. Terkibindeki beyazlatıcı ve kuvvetlendirici unsurlar, dahile nüfuz ederek gizli gayri saf maddeleri ihraç ve siyah noktaları izale eder. Açık mesameleri sıklaştırır ve bu suretle cildinizi beyazlatıp yumuşatacaktır. Bu basit tedbir sayesinde her kadın bir kaç sene gençleşebilir ve genç kızların bile gıpta edeceği şayanı hayret bir cilt ve bir tene malik olabilirsiniz.

1 - GENÇLIK
2 - GÜZELLİK
3 - SIHHAT

İşte yüksek bir kremde aranan bu meziyetlerin hepsini size

KREM PERTEV temin edebilir

1 — KREM PERTEV: Bir tualet müstahzarıdır. İnce bir itina ve yapılışındaki hususiyeti itibarile yüzdeki çizgi ve buruşuklukların teşekkülüne mani olur. Deriyi genç ve gergin tutar.

2 — KREM PERTEV: Bir güzellik vasıtasıdır. Genişlemiş mesamatı sıkıştırarak clddeki pürtük ve kabarcıkları giderir. Çil ve lekeleri izale eder. Teni mat ve şeffaf bir hale getirir.

3 — KREM PERTEV: Bir cild devasıdır. Deri guddelerinin ifrazatını düzeltir. Sivilce ve siyah noktaların tezahürüne mani olur. Cild adalesini besliyerek kuvvetlendirir. Kuru cildler için yağlı, ve yağsız cildler için yağsız hususî tüp ve vazoları vardır.

Bir komprime hayat karşılığıdır

En sıkışık zamanda size en büyük yardımcıdır. Kalöri, gıda, lezzet ve nefaset bakımından tatmin edici mahiyeti ve yüksek evsafı haizdir.

Mercimek, bezelya, buğday vesair çorbalık komprimelerimizi her yerde bulabilirsiniz.

ÇAPAMARKA MÜSTAHZARATI

M. NURİ ÇAPA — Kuruluş tarihi: 1915

Türkiye Cümhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100. 000.000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: **265**

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede **4 defa** çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	**Adet**	**1,000**	**Liralık**	**4,000**	**Lira**
4	»	500	»	2,000	»
4	»	250	»	1,000	»
40	»	100	»	4,000	»
100	»	50	»	5,000	»
120	»	40	»	4,800	»
160	»	20	»	3,200	»

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 faziasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

İNKIBAZ

Miraton Grenleri

hem inkıbazı ve hem de terkibindeki maddeler sayesinde barsakların faaliyetini tanzim ile en muannid inkıbaz müptelâlarını bile rahata kavuşturur.

Her eczanede bulunur.

Ağaran saçlara JUVANTİN KANZUK

Saç boyaları saçların tabiî renklerini iade eder. Ter ve yıkanmakla çıkmaz, daima sabit kalır. Kumral ve siyah renkli sıhhî saç boyalarıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Çubuklu Menba suyu

Sıhhî tesisatı havi suyumuzun İstanbul bayii yoktur. Her istiyen Çubukluda çeşmemizden serbes alabilir. Ancak Adalar, Bakırköy, Yeşilköy hariç olmak üzere. Ali Böke'ye müracaat.

Femil

Sağlığının kıymetini bilen Bayanların seve seve kullanacağı en birinci adet bezleridir. Mikropsuz, Ufak, Yumuşaktır. En ince elbiseler altında belli olmaz. Her Eczanede ve büyük mağazalarda Femil ve bağı bulunur.

İstanbul Valiliğinden:

Çocukları kurtarma yurdunda 40 lira ücretli demircilik şefliği açıktır. Taliplerin adı geçen yurt direktörlüğüne bir dilekçe ile 1/VII/1940 tarihine kadar başvurmaları ilân olunur.

Bandırma Belediye Hastanesi Baştababetinden:

Hastanemizde (35) lira aylık ücretli bir hastabakıcılık açıktır. Taliplerin hariciye servisinde çalışmış ve ameliyathaneyi idareye muktedir olması şarttır. Bonservisleri ve vesikalarile müracaatları. (4684)

Üsküdar - Kadıköy ve Havalisi Halk tramvayları Türk Anonim Şirketinden:

Sermayesi şirketin onda birini müteceviz hisseye sahip hissedarlar tarafından şirketin malî durumu sebebile feshi ve tasfiye memurlarının intihabı ve salâhiyetlerinin tayini için hissedaran umumî Heyetinin fevkalâde içtimaa daveti tahriren talep edilmiş olmakla şirket esas mukavelenamesinin 57 nci maddesile Ticaret kanununun 368 nci maddesi hükümlerine tevfikan hissedaran heyeti umumiyesi hususu mezkûru müzakere etmek üzere 4 Temmuz 1940 Perşembe günü saat 10 da toplanacaktır.

İşbu fevkalâde içtimaa bir hisseye sahip olan dahi iştirak edebileceğinden hissedaranın mezkûr tarihten lâakal bir hafta evveline kadar şirketin Bağlarbaşındaki idare merkezine hisselerini tevdi ederek duhuliye kartı almaları lüzumu ilân olunur.

İdare Meclisi

Ruznamei Müzakerat

1 — Şirketin feshile tasfiye memurlarının intihabı ve salâhiyetlerinin tayinine müteallik teklifi tahririnin müzakeresile karar ittihazı.